

1.

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris

WMD 31-5

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Auteur

T. J. D. van Riel
10.2.e
10.2.e
10.2.e @minne.nl

Datum

22 mei 2017

Kenmerk

DGAN-DAD / 17079609
BHM: 17080377

nota

Vondsten STEC in Nederlands kalfsvlees in de Verenigde Staten

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema
30-05-2017

DAD, wnd. directeur

Henri van Faassen
23-05-2017

CVO, MT-lid

10.2.e
23-05-2017

CVO

10.2.e
23-05-2017

PAV, plv. directeur

Martijn Weijtens
23-05-2017

BBR

10.2.e
23-05-2017

Aanleiding

In de media, o.a. Telegraaf, Financieel Dagblad, Algemeen Dagblad, nu.nl, zijn de afgelopen dagen berichten verschenen over de vondst door het Amerikaanse agentschap Food Safety and Inspection Service (FSIS) van Shigatoxine producerende e. coli (STEC) in Nederlands kalfsvlees dat naar de Verenigde Staten is geëxporteerd.

Advies

11.1

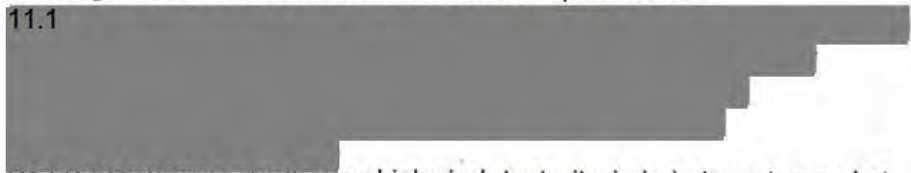
Kernpunten

- Vanaf september 2016 heeft Nederland markttoegang in de Verenigde Staten voor intact kalfsvlees. Dit betekent dat het kalfsvlees in de Verenigde Staten niet gemalen mag worden.
- De reden hiervoor is dat FSIS een STEC (Shigatoxine producerende e. coli) monitoringsprogramma eist voor non-intact kalfsvlees. Een dergelijk programma is volgens EU-regelgeving niet verplicht.
- In maart 2017 zijn gesprekken tussen EZ en FSIS gevoerd over de toekomst van de export van Nederlands kalfsvlees naar de Verenigde Staten. Toen is afgesproken dat Nederland gaat werken aan een volwaardig STEC monitoringsprogramma. De NVWA heeft het STEC monitoringsprogramma opgesteld en dat is op 25 april 2017 aan FSIS aangeboden.
- Vooruitlopend op de implementatie van dit STEC monitoringsprogramma is het bedrijfsleven zelf al gestart met een testprogramma.
- Op 26 april 2017 heeft de CVO een brief ontvangen van FSIS waarin zij aangeven dat zij een partij Nederlands kalfsvlees bij binnenkomst in de Verenigde Staten (Miami) hebben getest op de STEC bacterie.
- De uitslag was positief, het bleek serotype E.coli O103.

Ontvangen BBR

30/5
- 2 JUNI 2017

- Het kalfsvlees, geslacht op 8 en 9 maart en verwerkt 13 maart 2017, is afkomstig van het bedrijf Ekro, met erkenningsnummer EG-9-NL. Het bedrijf maakt deel uit van de VanDrie Groep.
- FSIS heeft een teleconferentie gehouden met de landbouwwaad in Washington DC. Vervolgens heeft FSIS per mail nog aanvullende vragen gestuurd over deze casus.
- Door de NVWA is direct na de vondst een onderzoek gestart naar de herkomst van de besmetting.
- Op 8 mei is bekend geworden dat een tweede geval van STEC besmetting is gevonden door FSIS, eveneens in een partij kalfsvlees afkomstig van Ekro en eveneens bij binnenkomst in Miami.
- Het betreffende kalfsvlees is afkomstig van dieren die op 13 april zijn geslacht en op 18 april 2017 zijn verwerkt.
- Het bedrijf EKRO heeft daarop op 10 mei vrijwillig de export van kalfsvlees naar de Verenigde Staten stilgelegd.
- Op 15 mei werd bekend dat een derde vondst van STEC is bevestigd in een partij kalfsvlees van Ekro. Dit was eveneens in Miami. Dit betreft een partij die nog onderweg was naar de Verenigde Staten op het moment dat de export vanuit Ekro werd stilgelegd.
- In alle drie de gevallen betreft het het serotype E.coli O103. Dit serotype komt niet vaak voor.
- De NVWA en het bedrijf zijn bezig met een uitgebreid onderzoek naar de oorzaak van de besmetting.
- De resultaten hiervan worden in de week van 29 mei verwacht.
- Twee tussentijdse rapportages van de NVWA hierover zijn al naar FSIS gestuurd.
- De producten uit dezelfde batches (dezelfde shift op dezelfde productielijn) zijn opgespoord. Daarvan zijn geen producten naar andere derde landen geëxporteerd.
- Het bedrijf doet gestructureerd en zeer frequent uitvoerig onderzoek naar STEC. In de afgelopen maanden is E.coli O103 daarbij niet aangetoond.
- Daarnaast is een tracering uitgevoerd naar leveringen die betrekking hadden op de specifieke batches.
- Alle afnemers van de potentieel besmette producten zijn ingelicht en indien nog producten aanwezig waren, zijn deze allemaal verhit, dan wel gerefocussed. Het bedrijf heeft in de afgelopen 4 maanden geen klachten ontvangen van afnemers die kunnen duiden op ziekte etc.
- 11.1
- De EU-regelgeving deelt microbiologisch testcriteria in in twee types: het proceshygiëncriterium en het voedselveiligheidscriterium. Het voedselveiligheidscriterium is bedoeld om te bepalen of een product aanvaardbaar is om op de markt te brengen. Bij afwijking van dit criterium moet een bedrijf de in de handel gebrachte producten

terugroepen (recall). Het proceshygiëncriterium geeft aan of het productieproces correct verloopt. Afwijkingen dienen gevolgd te worden door corrigerende maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de proceshygiëne weer voldoet aan de wetgeving.

- 10.1.c
- 11.1
- De drie besmettingen zijn gevonden bij dezelfde "point-of entry (POE)" in de Verenigde Staten. In totaal is het kalfsvlees naar zeven verschillende (lucht- en zee)havens verstuurd.
- 11.1
- Van 1-19 mei 2017 vond een reguliere audit plaats van het Nederlandse toezicht systeem voor varkensvlees(-producten), eiprodukten en kalfsvlees. Het is gebruikelijk dat zij dit om de paar jaar doen.
- Vanaf het openen van de markt voor kalfsvlees in de Verenigde Staten, in september 2016, zijn er 147 zendingen met een totaalgewicht van 780 ton kalfsvlees geëxporteerd.
- 10.1.c

Toelichting

- FSIS staat voor Food Safety and Inspection Service. Het is een agentschap van USDA, het Amerikaanse ministerie van landbouw. FSIS is vergelijkbaar met de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) en is onder andere verantwoordelijk voor het toezicht op de vleesketen in de Verenigde Staten.
- EZ is verantwoordelijk voor de voedselveiligheid van vers vlees vanaf het levende dier op de boerderij, via het slachthuis en de uitsnijderij, tot aan de opslag in koel- en vrieshuizen behorende bij de betreffende slachters en uitsnijderijen.
- Op het slachthuis houdt de NVWA toezicht op het gehele slachtproces. Een en ander is gebaseerd op EU wet- en regelgeving. Er vinden op twee momenten keuring plaats: zowel een keuring door een officiële dierenarts voorafgaand aan de slacht als een keuring na het slachten. Deze laatste wordt uitgevoerd door Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS), onder verantwoordelijkheid van de NVWA-dierenarts.
- De ketenschakels voor en na het slachthuis (uitsnijderij, levensmiddelenproducent) zijn ieder voor zich verantwoordelijk voor de voedselveiligheid van hun producten.
- In 2014 startte de NVWA met risicogericht en eenduidig toezicht op roodvleesslachthuizen.

- 11.1 [REDACTED]
- STEC is een serieuze ziekteverwekker. Shigatoxine producerende e. coli (STEC) is een gif producerende bacterie. Er zijn vele serotypen bekend. Besmetting van vlees in het slachthuis treedt op als karkassen vervuild raken met darminhoud. De bacterie bevindt zich dan alleen aan de buitenkant van vlees en kan door het aanbraden van de twee zijden van het vlees gedood worden. Bij gemalen vlees, bijv. voor gehakt of hamburgers, raakt het vlees ook van binnen besmet. Wanneer het vlees niet door en door verhit wordt dan kunnen bacteriën binnenin overleven.
- STEC kan ernstige gezondheidsklachten veroorzaken: hemorragische colitis en nierfalen.
- Ook de NVWA monitort vleesproducten, voornamelijk in de retail, op de aan- of afwezigheid van STEC.
- Slachthuizen zijn verplicht om STEC op te nemen in een wettelijk verplichte HACCP analyse en in lijn daarmee maatregelen te nemen om besmetting te voorkomen.
- Verder doet de markt zijn werk. Meer en meer producenten van ready to eat hoog risico producten stellen eisen aan slachthuizen mbt STEC. Denk hierbij aan door de afnemer verplichte bemonstering.
- Een eventuele besmetting met STEC wordt terug getraceerd naar de producent of importeur.

Ministerie van Economische Zaken

2.

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

VanDrie Group
t.a.v. 10.2.e
Postbus 373
7300 AJ Apeldoorn

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Europees Landbouw- en
Visserijbeleid en
Voedselzekerheid

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

10.2.e
T 070 379 8911
F 070 379 8911
10.2.e@mince.nl

Uw kenmerk
17148435

Bijlage(n)

- 26 SEPTEMBER 2017 -

Datum
Betreft ontvangst dd 19 september

Geachte heer 10.2.e

Gisteren hebben wij een bijzonder interessant bezoek aan de Van Drie Groep kunnen brengen. Mede namens mijn collega's wil ik hartelijk danken voor de gastvrije ontvangst en de open gesprekken die wij met u en uw collega's hebben kunnen voeren.

Het bezoek heeft ons een goede indruk gegeven van de dagelijkse praktijk in een groot deel van de kalfsvleesketen, en heeft ons instaat gesteld een dieper inzicht te vergaren in de uitdagingen van uw sector.

10.2.e heeft ons deskundige uitleg gegeven bij de rondgang door de slachterij. De heren 10.2.e en 10.2.e hebben ons vriendelijk ontvangen op de kalverhouderij in Lunteren en veel verteld over het houden van de kalveren.

Aan het einde van het bezoek in Apeldoorn hebben we gezamenlijk geconcludeerd dat de onderlinge contacten heel nuttig zijn en dat we die goed moeten voortzetten!

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Aldrik Gierve

Plv. Directeur-Generaal Agro & Natuur
Ministerie van Economische Zaken

Aan
DGAN Marjolijn Sonnema

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Europees Landbouw- en Visserijbeleid en Voedselzekerheid

Behandeld door
10.2.e

T 10.2.e
10.2.e@minez.nl

memo

Werkbezoek VanDrie Group

Datum
26 september 2017

Kenmerk
DGAN-ELVV / 17150481

Kopie aan
Aldrik Gierveld - Directeur ELVV
Lieke Hendrix - Directeur DAD

Bijlage(n)

Bijgaand treft u een kort verslag van een werkbezoek aan de grootste integratie in de kalfsvleessector, de VanDrie Group (kalfsvleesslachterij EKRO) en aan kalverhouder 10.2.e te Lunteren.

Aanwezig: Aldrik Gierveld, Lieke Hendrix, 10.2.e, 10.2.e
10.2.e en Henny Swinkels (director corporate affairs VanDrie Group)
en 10.2.e.

Inleiding

Introductie film over de van DrieGroup. Toelichting door Henny Swinkels.
Ketenprincipe VanDrie Group: kalverhouders, voer, slacht, verkoop/voorlichting en verwerking huiden in één hand.

10.1.c

De VanDrie Group vroeg voor de volgende punten aandacht:

Opening markt China en de stand van zaken is daar als volgt: Door het derde landenteam van DAD wordt veel aandacht gegeven en er wordt op dit moment aan het (markttoegangs)protocol gewerkt (maar krijgen uit China te horen, dat het niet de prioriteit is van China).

PPS transport onderzoek, waarom is deze niet goedgekeurd?
Dit onderzoek is ingediend bij de Topsector Agri & Food. Betrof het lange afstandstransport in een "comfortclass vrachtauto". Het onderzoek is gesneuveld in de hoeveelheid aanvragen voor onderzoeksgeld, mede omdat het ten opzichte van andere onderzoeksvoorstellen het minder opportuun werd geacht dit onderzoek nu te steunen.

Besteding GLB gelden met de vraag om mee te kunnen denken over GLBinhet algemeen na 2020.

Aan de kalversector is 6 x 10 miljoen toegezegd door staatssecretaris Dijksema vanwege de afbouw van de kalverpremies in het huidige GLB. Deze 6x 10 miljoen zijn via POP subsidies aan de kalversector toegewezen. Begin dit jaar hebben we

een regeling gepubliceerd voor deelname aan het kalverenkwaliteitssysteem waarmee 5 x 6 miljoen euro kan worden opgevraagd door de sector. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om nog 5 x 4 miljoen (POP subsidie fysieke investering) te investeren in nieuwe welzijnsvriendelijke vloeren. De voorbereiding is net gestart. Omdat hier waarschijnlijk geen 5x4 miljoen euro voor nodig is, zal ondertussen uitgezocht worden wat de mogelijkheden zijn op het gebied van mestverwaarding.

AVV

De kalversector (SBK) heeft een AVV voorbereid voor onderzoek en zal deze naar verwachting deze week (25 sept 2017) officieel indienen.11.1

Bezoek kalverhouderij

11.1

Cijfers en feiten kalverhouderij

Algemeen

De kalversector is een sector, die belangrijk is voor de Nederlandse landbouweconomie in het algemeen en voor de zuivelsector in het bijzonder. De stierkalfjes (ongeveer 50% uit Nederland en 50% import) uit de melkveehouderij vinden hierdoor een nuttige toepassing. Drie integraties produceren het leeuwendeel van de Nederlandse vleeskalveren. Zij regisseren de markt en combineren activiteiten als het transport van de kalveren, voerproductie, slachten en verwerking.

Het zijn de VanDrie Group, Denkavit, en de Pali-Group met een omzet van respectievelijk ruim 2, 0,6 en 0,35 mld euro. Denkavit is gespecialiseerd in voer, maar heeft geen eigen slachterij. Overige slachterijen die kalveren slachten zijn Gosschalk, Vion-Tilburg, Thomassen Vlees, Weza Vlees Amsterdam, Slachthuis Dokkum, en FuiteVeal (sinds 2016 op de markt). Gezamenlijk slachtten ze in 2016 1,5 miljoen kalveren met een productiegewicht van 238.000 ton.

10.1.c 90% van de Nederlandse kalfsvleesproductie wordt geëxporteerd. Exportwaarde van rund- en kalfsvlees bedroeg in 2016 ca. € 2,5 miljard¹. Voor de primaire productie (incl. toelevering) is de geschatte bijdrage aan de werkgelegenheid ca. 4000 fte, waarvan veel arbeid door kleine "familiebedrijven" verricht wordt. Bij de drie grootste bedrijven in deze sector (integraties) werken ongeveer 2600 werknemers (incl. de buitenlandse vestigingen).

SBK – Stichting Brancheorganisatie Kalversector

SBK is op 13 september 2013 opgericht als brancheorganisatie. Eind 2014 is SBK formeel erkend als brancheorganisatie voor de sector rund- en kalfsvlees. Deze erkenning is verleend tot en met 31 december 2020.

Begin 2014 heeft SBK de bestaande IKB Vleeskalveren-regelingen (IKB-Integrale Keten Bewaking) van het Productschap Vee en Vlees (PVV) overgenomen en is sindsdien houder van deze regeling. Als gevolg daarvan zijn ook de bijbehorende werkzaamheden voor beheer en onderhoud, zoals voorbereidend overleg in werkgroepen met vertegenwoordigers uit de praktijk, het CCvD (Centraal Comité van Deskundigen) en de communicatie over de regelingen overgenomen. SKV (Stichting Kwaliteitsgarantie Vleeskalversector) treedt op als Certificerende Instantie voor de regelingen IKB Vleeskalveren. Sinds 2017 wordt IKB vervangen door het nieuwe kwaliteitssysteem Vitaal Kalf (upgrade van het IKB-systeem). De voorzitter van SBK is Dhr. Joop Atsma en de secretaris Dhr. Henk Bekman.

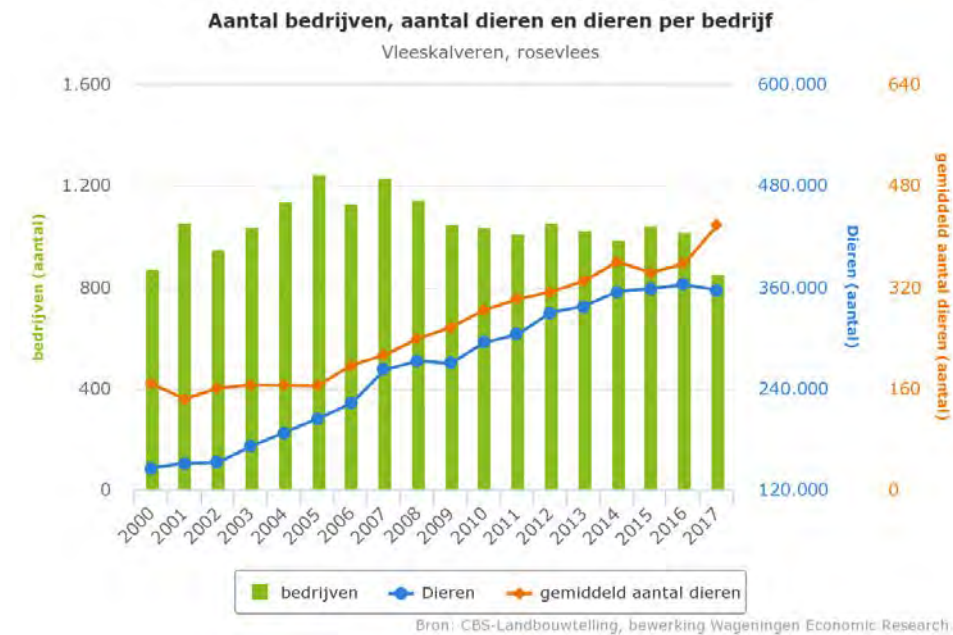
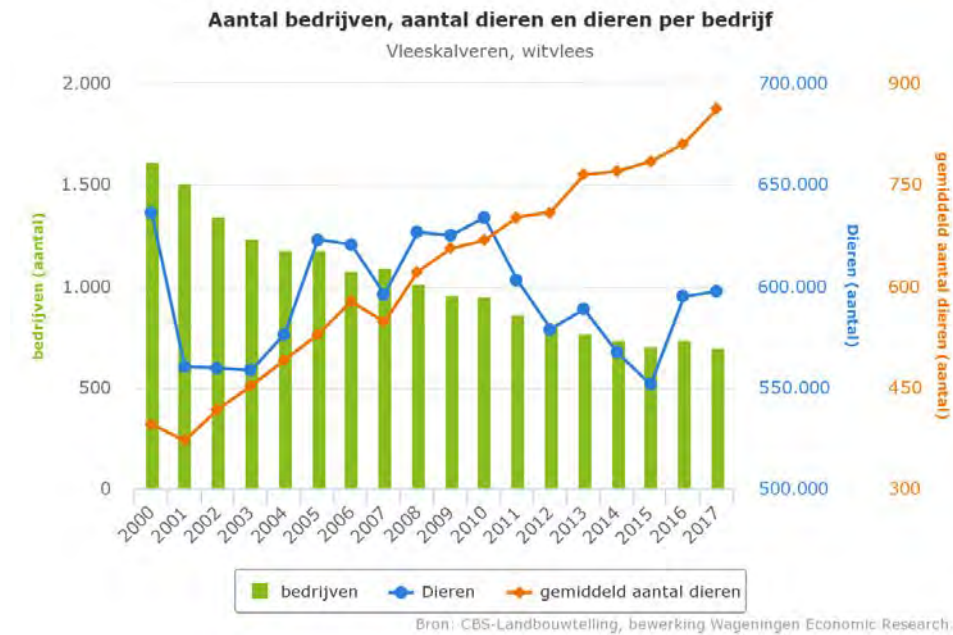
Kalverhouderij en management

De kalveren blijven na hun geboorte minimaal 14 dagen (meestal in individuele hokken) op het melkveehouderijbedrijf waar ze zijn geboren. Daarna worden ze door handelaren opgehaald, getransporteerd en al dan niet via verzamelplaatsen met leeftijdgenoten op gespecialiseerde kalverbedrijven geplaatst. Er zijn bedrijven gespecialiseerd in de productie van blankkalfsvlees, waarbij de kalveren op een gewicht van ca. 225 kg en een leeftijd van maximaal 8 maanden geslacht worden. Andere bedrijven produceren 'rosékalfsvlees'. Deze kalveren worden op een gewicht van ca. 360 kg en 8-12 maanden leeftijd geslacht. De marktvraag naar beide types vlees bepaalt uiteindelijk de ontwikkelingen in beide vormen van productie.

In het 'Besluit houders van dieren' zijn regels gegeven voor de huisvesting van kalveren. Tot 8 weken leeftijd mogen ze individueel gehouden worden, om onderlinge besmetting te voorkomen. Daarna is groepshuisvesting verplicht. Elk kalf heeft een minimale vloeroppervlakte van 1,5 m² per kalf van minder dan 150 kilogram, 1,7 m² per kalf van 150 kilogram tot 220 kilogram en 1,8 m² per kalf van 220 kilogram of meer. De kalveren worden in groepen van 8-10 dieren gehouden meestal in hokken met een roostervloer. Blankvleeskalveren krijgen voornamelijk (kunst)melkpoeder gevoederd en oplopend van (minimaal) 40 g tot 250 g ruwvoer per dier per dag. Rosékalveren krijgen op jonge leeftijd eveneens kunstmelk, maar krijgen in toenemende mate snijmaïs en andere ruwvoerproducten verstrekt.

Kalverhouderij

Het aantal vleeskalveren in Nederland is in 2016 met 6% toegenomen. De stijging was met name te danken aan een stijging van het aantal vleeskalveren voor witvlees. De afgelopen jaren nam het aantal kalveren voor (jong)rosé vlees flink toe, nadat Vitelco (Pali-group) dit als een nieuwe categorie introduceerde (het mes snijdt hier aan twee kanten, kalveren krijgen meer ruwvoer en productie is daardoor goedkoper dan witvlees). In tien jaar tijd steeg deze soort met 78%, terwijl de vleeskalveren voor witvlees in de zelfde periode met 5% afnam. Toch blijft deze laatste nog wel het grootste deel van de vleeskalverenstapel uitmaken. Hoewel het aantal kalveren toenam, daalde het aantal bedrijven. Dit duidt op schaalvergroting in de sector. Van de witvleeskalveren wordt 90% op gespecialiseerde bedrijven gehouden, van de (niet jong) rosévleeskalveren ongeveer 50%. De belangrijkste gebieden

waar zich kalverhouderijen bevinden is op de (armere) zandgronden van Gelderland (40%), Noord Brabant (18%) en Overijssel (18%).

Import kalveren

De buitenlandse afhankelijkheid van opzetkalveren (nuka's, (nuchtere kalveren) voor de Nederlandse kalvermesterij is verminderd als gevolg van de toename van de Nederlandse melkveestapel. Bovendien wordt het merendeel van de nuka's geïmporteerd van dichtbijgelegen markten, zoals Duitsland en België. De import van kalveren uit het VK is halverwege 2008 door de sector vrijwillig stilgelegd, vanwege het voorkomen van runder-TBC in het VK. In de regeling van de SKV-IKB wordt voorgesteld om bij elke dierziekte uitbraak in de EU, het verbod van import uit het betreffende gebied/land automatisch in te stellen. Daarom wordt ook niet of nauwelijks geïmporteerd uit Frankrijk en Spanje, dit in verband met het dreigend gevaar van verspreiding van de blauwtongziekte, serotype 1.

Het aantal geïmporteerde kalveren was 794.000 in 2017. Vanuit Ierland en Duitsland neemt de import toe, vanuit Denemarken, Litouwen en Polen neemt de import af. 71% van de geïmporteerde kalveren was in 2017 afkomstig uit Duitsland, 6% uit Ierland, 5% uit België en 11% uit Polen en de Baltische staten (RVO, 2018).

Het aandeel van de verschillende landen van herkomst is in de loop der jaren veranderd, omdat een groeiend aandeel van de nuchtere kalveren meer vleestypische kenmerken heeft.

<u>Import van nuka's:</u>	<u>2006</u>	<u>2010</u>	<u>2016</u>	<u>2017 (1/2)</u>
totaal	696.000	868.800	735.400	368.800
wv. uit				
Duitsland	32,4 %	45,9 %	74,8 %	69,4%
Polen	25,0 %	16,2 %	2,1 %	0,2 %
België	11,1 %	12,3 %	4,7 %	7,8 %
Ierland	7,7 %	7,7 %	3,6 %	9,6 %
Ver. Kon.	10,2 %	-	-	-
Litouwen	6,1 %	7,3 %	1,9 %	1,1 %
Letland	?	?	3,5 %	3,5 %
Overige landen (Tsjechië, Estland, Denemarken, Slowakije, Luxemburg)	7,5 %	19,6 %	9,4 %	8,4 %
Export van kalveren (levend)	73.000	124.000	14.050	6.700

Export vlees

In 2017 werden ca. 1,5 miljoen kalveren geslacht. Dat leverde ca. 192.000 ton kalfsvlees op.

De kalfsvleesconsumptie in Nederland is stabiel en bedraagt circa 1,3 kg kalfsvlees per persoon per jaar.

Het onderscheid tussen rund- en kalfsvlees wordt in de statistiek niet meer gemaakt, dus het is moeilijk de juiste inschatting te maken van de afzet van kalfsvlees.

De belangrijkste bestemming van het Nederlandse kalfsvlees is de exportmarkt. Van het in Nederland geproduceerde kalfsvlees wordt 170.000 ton geëxporteerd. Ruim één derde van de export gaat naar Italië, andere belangrijke exportlanden zijn Duitsland en Frankrijk.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

TER INFORMATIE

Aan de Directeur-generaal Agro en Natuur

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

30 november 2017

Kenmerk

DGAN-DAD / 17192607

BHM: 17196424

nota

Werkbezoek VanDrie Group

Parafenroute

DAD, directeur

Lieke Hendrix

Paraaf

DG AN

Bijlage(n): 3.

Aanleiding

Op uitnodiging van de heer Henny Swinkels brengt u op vrijdag 15 december aanstaande van 9:30 tot ca. 14:00 uur een werkbezoek aan de VanDrie Group. U wordt om 9:30 uur verwacht op het adres Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn. De heer Henny Swinkels, directeur Corporate Affairs van de VanDrie Group zal uw gastheer zijn.

Van LNV zijn tevens aanwezig Hugo van Kasteel (plv. dir. DAD) en 10.2.e (DAD, ketenmanager kalverhouderij).

Advies

11.1

Dinsdag 19 september jl. hebben Aldrik Gierveld en Lieke Hendrix ook eenzelfde bezoek gebracht aan de VanDrie Group. De voortgang op de punten die daar besproken zijn, is in de toelichting meegenomen.

In bijlages treft u de volgende onderwerpen aan:

1. Programma werkbezoek
2. Factsheet kalverhouderij: politieke context en huidige ontwikkelingen
3. Factsheet kalveren: feiten en cijfers

Ontvangen BBR

Toelichting

Uw werkbezoek vindt weliswaar plaats in de slachterij in Apeldoorn, maar u maakt kennis met de vele activiteiten van de Van Drie Group. Na de lunch bezoekt u een kalverenbedrijf in Lunteren.

De Nederlandse kalfsvleessector onderscheidt zich van andere sectoren doordat zij sterk verticaal is geïntegreerd. Er zijn in ons land drie kalfsvleesintegraties die op contractbasis het overgrote deel van de (witvlees en rosévlees) kalveren mesten en slachten en die de spil in de productieketen vormen.

Deze drie integraties zijn:

- VanDrie Group met zes slachterijen tw. EKRO te Apeldoorn, T. Boer & Zn te Nieuwerkerk aan den IJssel, ESA (Export Slachterij Apeldoorn), twee slachterijen in Frankrijk (Sobeval en Tendriade) en VanDrie België in Hasselt; met kalvermelkproducent Navobi, Tentego en Schils, de ruwvoerproducent Alpuro en een huidverwerkingsbedrijf Oukro.
- Pali groep (Paridaans & Liebrechts) met slachterij Vitelco te 's Hertogenbosch.
- Denkvit, produceert kalvermelk en heeft contracten voor ca. 450.000 kalveren. Met de start van het slachten van kalveren door FuiteVeal, is ook bij dit bedrijf sprake van een integratie, zij het op zeer bescheiden schaal.

11.1

GLB

Door wijzigingen in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in 2010 heeft de vleeskalverensector een fors deel aan directe betalingen uit Europa verloren. Om de Nederlandse kalversector door te laten groeien naar een robuuste, duurzame en maatschappelijk verantwoorde sector heeft voormalig staatssecretaris Dijkema 10 mln euro per jaar toegezegd om de kalversector een stimulans te geven vanuit het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3). Hiervoor is de subsidieregeling "deelname erkende kwaliteitsregeling kalversector" dit jaar opengesteld. Hiermee krijgen deelnemers 5 jaar een subsidie voor deelname aan het nieuwe vrijwillige kwaliteitssysteem "vitaal kalf" van maximaal 6 miljoen per jaar.

Een investeringsregeling (à 4 mln euro per jaar) binnen POP voor de kalversector is nog niet opgesteld, maar dit zal naar verwachting in 2018 het geval zijn. Er vindt overleg plaats om deze middelen te bestemmen voor kalverhouders die bereid zijn te investeren in welzijnsvriendelijke vloeren of ammoniakreductie.

11.1

AVV (Algemeen verbindend verklaring)

De VanDrie Group is ook lid van de Stichting Brancheorganisatie Kalversector (SBK). De oprichting van SBK is het gevolg geweest van de opheffing van de product- en bedrijfschappen en de mogelijkheid in het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in de Europese Unie (EU) voor een nationale erkenning van producenten- en brancheorganisaties. SBK is formeel erkend als brancheorganisatie voor de sector rund- en kalfsvlees.

SBK heeft een Programma Onderzoek en Innovatie voorbereid dat gericht is op onderzoek, kennisverspreiding en innovatie in de kalversector met betrekking tot diergezondheid (inclusief dierenwelzijn), voedselveiligheid en volksgezondheid en keteninnovatie (w.o. milieuemissie).

SBK heeft 13 september 2107 een AVV-verzoek ingediend en dat is momenteel in behandeling.

11.1

Kalversterfte en antibiotica aanpak

Voor wat betreft de media aandacht rondom kalversterfte zal 10.2.e aangeven dat ze samen met de handel (Vee en logistiek NL) en met de zuivelsector een plan hebben gemaakt 'gezonder en vitaal kalf'. De kalversector werkt hieraan door de invoering van het kalfvolgsysteem waardoor ze weten welk kalf van welk melkveebedrijf komt. Dit plan is ook een cruciaal onderdeel van het vervolgbeleid antibiotica vanwege de zorg voor het jonge dier.

Voor wat betreft de antibiotica aanpak is het onderzoek naar kritische succesfactoren uitgevoerd. Op basis van de resultaten heeft de sector aanvullende activiteiten toegezegd. Deze worden in een brief aan de Tweede Kamer opgenomen die naar verwachting nog voor het kerstreces wordt verstuurd.

11.1

Export

Mogelijk brengt 10.2.e de export ter sprake. 11.1

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Kenmerk
DGAN-DAD / 17192607

PROGRAMMA

Ministerie van LNV

Datum : vrijdag 15 december 2017
 Aanvang : 9.30 uur
 Locatie : Ekro, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn
 Telefoon : 055-10.2.e

9.30 uur	Ontvangst VanDrie Group Henny Swinkels, Director Corporate Affairs VanDrie Group
9.40 uur	Corporate film en presentatie VanDrie Group Henny Swinkels
10.15 – 11.45 uur	Rondleiding productie, slachterij en huidenverwerking 10.2.e
12.00 – 12.30 uur	Lunch
12.30 uur uur	Vertrek Ekro voor: Kalverhouderij (nog niet bekend, waarschijnlijk 10.2.e)
13.00 uur	Bezoek Kalverhouderij
13.45 uur	Einde programma

NVWA's response to a finding concerning HACCP during the USA equivalence verification audit 2017**Findings:**

On two locations NL-9-EG and NL-939-EG it was found that the flowcharts of the veal establishments did not align with that of the hazard analysis; however they did align with the establishments' production processes.

Response NVWA:

As lead auditor for these companies I immediately contacted both establishments. The establishments acknowledged the findings and NL-939-EG admitted having a similar situation at NL-34-EG (the slaughterhouse of T. Boer & Zn). Both companies set up a PCDA process to correct this error. Correcting this error however would take some time due to the cause of the discrepancy between the flowcharts and hazard analysis. Both T.Boer & Z.n. and EKRO B.V. are part of the same company (VanDrie Group) and in the past it had tried to combine all HACCP plans to a central system. This however meant that input into the hazard analysis could be giving from multiple establishments allowing each establishment to use the data at their need. This input from multiple establishments has led to a discrepancy between the hazard analysis and the flowcharts but has not led any unnoticed hazards in the hazard analysis. It mainly created a lot of ballast and unnecessary data. In the summer of 2017 the establishments therefor decided to part with this centralized system and rebuild their hazard analysis individually for each establishment.

During the annual audits (5-6 July 2017 NL-34-EG/NL939-EG, 14-15 August 2017 NL-9-EG) the old hazard analysis was analyzed and it was verified that no hazards were unnoticed. The establishments then already made great advances in their structure renewal but indicated more time was required. Since no hazard was unnoticed I have given them this time. In the spring of 2018 both companies are in their final stages of a renewed hazard analysis and have indicated all will be in order before the annual audits upcoming summer.

Attached are both companies' PCDA documents.

Utrecht, 16/04/2018

10.2.e

10.2.e, DVM

Senior Inspector Auditor

Directorate Enforcement

Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

11.1

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit**Auteur**10.2.e
m.v.z.nl**Datum**

6 maart 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18040856

BHM: 18040946**Behandelmap**

18040946

Bijlage(n): 2**Parafenroute****Directeur ANK**

Michel Berkelmans

BBR

10.2.e

Aanleiding

U heeft in eerder overleg aangegeven een aantal regio-bijeenkomsten en kleinschaliger overleggen te willen organiseren voor de vorming van uw visie op de toekomst van landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Aangezien uw deelname aan deze bijeenkomst gewenst is, informeert deze nota u over de aard van de bijeenkomsten en over voorgenomen data en plaatsen.

Advies

11.1

11.1

Kernpunten

- Het gaat om drie regiobijeenkomsten voor elk 150-200 mensen, in het noorden, midden en zuiden van het land
- En om drie diners pensants, met elk ca 20 mensen
- Voor alle bijeenkomsten geldt dat de voorgenomen data en plaatsen goed matchen met uw agenda
- Voor de organisatie van de bijeenkomsten wordt het Evenementenbureau van de RVO.nl ingeschakeld
- Voor de organisatie van de diners is samenwerking gezocht met het Overlegorgaan Infrastructuur en Milieu (OIM)
- Naast deze bijeenkomsten stellen wij voor op vier momenten overleg te hebben over tussenproducten van de visie.

Toelichting*Regiobijeenkomsten*

Het doel van deze bijeenkomsten, die u bij het overleg op de vrijdagmiddag in Barlow voorstelde te organiseren, is een relatief grote groep van belangstellenden mee te laten denken over uw visie en in het bijzonder over de keuzes waar u voor

Ontvangen BBR

staat. 11.1

Diners pensants

Deze bijeenkomsten zijn aanzienlijk kleinschaliger en zijn bedoeld om met een zorgvuldig geselecteerd en divers gezelschap dieper van gedachten te wisselen over de visie – en ook hier in het bijzonder over de dilemma's waar u voor staat, de uitwegen hieruit en uw kijk op de toekomst van landbouw, natuur en voedsel. We denken aan een overleg tussen 18 en 20u. De voorgenomen data zijn:

- 26 maart in of rond Rotterdam
- 4 april in Den Haag
- 18 april in Den Haag

Met het oog op uw agenda stellen wij voor een *vierde* diner pensants te beleggen zonder uw deelname (maar met DG Sonnema).

In **bijlage 1** vindt u voorstellen voor uit te nodigen mensen. Om het overzichtelijk te houden zijn deze 4 groepen onderscheiden: (1) 'warme relaties' (dit zijn vooral 'vaste gesprekspartners', de vertegenwoordigde belangen), (2) 'minder reguliere relaties' (personen die vast (ook) goede inbreng kunnen hebben voor de visie, maar die je niet als vanzelf spreekt), (3) 'wetenschappers', en (4) 'denkers die niet direct verbonden zijn aan landbouw, natuur en/of voedselkwaliteit'. Het voorstel is zoveel mogelijk aan te sturen op een mix van deze vier groepen.

11.1

11.1

Interne overleggen over tussenproducten

Het is voorts van groot belang om regelmatig over tussenproducten van de visie met u te kunnen overleggen. In overleg met uw secretariaat zijn hiervoor de volgende data vastgelegd:

- 21-3 bespreken redeneerlijn en organisatie van het hele visietraject
- 25-4 bespreken eerste versie
- 15-5 bespreken tweede versie
- 12-6 voorbespreken RFEZIL

Bijlage 2 biedt een overzicht van alle data van bijeenkomsten en overleggen die in het voorgaande zijn toegelicht. Dit overzicht is tot stand gekomen via overleg met uw secretariaat, DC en **10.2.e**.

Bijlage 1

Voorstel voor deelnemers aan 'diners pensants'**Groep 1: onze warme relaties**

1) Andre Arfman (NAJK)	7) Henny Swinkels (VanDrie groep)	13) Marc van den Tweel (Natuurmonumenten)
2) Conny Braams (Unilever)	8) Hester May (Overijssel)	14) Marit van Egmond (AHOLD)
3) Dirk de Lugt (COSUN)	9) Jacob Bartelds (LTO Noord)	15) Monique Grooten (WNF)
4) Hans Bakker (DierenBescherming)	10) Jan Jacob van Dijk (Gelderland)	16) Niek Jan van Kesteren (Greenport Holland)
5) Hans Huijbers (ZLTO)	11) Léon Faassen (LLTB)	
6) Hein Schumacher (FrieslandCampina)	12) Marc Calon (LTO)	

Groep 2: de minder 'dagelijkse' relaties

1) Alex Datema (nat.incl. landbouw)	7) Geert van der Veer (Herenboeren)	14) Ruud Zanders of Styn Claessens (Kipster)
2) 10.2.e (gemengd bedrijf)	8) Jan Huijgen (Eemlandhoeve)	15) Willem Ferwerda (Commonland)
3) Bartele Holtrop (aka boer Bart)	9) Joszi Smeets (Foodhub)	16) Willem Lageweg (Transitiecoalitie)
4) Dick Veerman (Foodlog)	10) 10.2.e (melkveehouder)	17) Willem Treep (Willem en Drees)
5) Ron Mulders (zelfst, ex dir Veiling Zon)	11) Martijn van Beek (Voeding Leeft)	18) 10.2.e (akkerbouwer)
6) Eric Leebeek (PLUS)	12) Rob Morren (ABNAMro)	
	13) 10.2.e (columniste)	

Groep 3: wetenschappers

1) Aalt Dijkhuizen (Topsector Agri&Food)	9) 10.2.e (VU)	15) 10.2.e (WUR)
2) André van der Zande (RIVM)	10) 10.2.e (Rli)	16) 10.2.e (NIOO/WUR)
3) 10.2.e (RUG)	11) JanWillem Erisman (LouisBolk)	17) 10.2.e (RUU)
4) 10.2.e (HAS)	12) 10.2.e (RUU, Diergeneeskunde)	18) 10.2.e (WUR)
5) 10.2.e (WUR)	13) 10.2.e (zelfst)	19) 10.2.e (WUR)
6) 10.2.e (WRR)	14) Loek Hermans (Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen)	20) 10.2.e (WUR)
7) 10.2.e (RUG)		21) 10.2.e (WUR)
8) 10.2.e (PBL)		22) 10.2.e (WUR)

Groep 4: sleutelpersonen buiten of grenzend aan de domeinen van L, N en V

(nog aan te vullen en nader af te stemmen met Focco Vijselaar)

1) Aad Veenman (topsector logistiek)	6) 10.2.e (FME)	11) 10.2.e (Utwente)
2) Annemiek Nijhof (Tauf)	7) 10.2.e (Utwente)	12) 10.2.e (Radboud UN)
3) 10.2.e (Hogeschool Den Haag)	8) Kim Putters (SCP)	13) Uri Rosenthal (AWTI)
4) 10.2.e (WRR)	9) Laura van Geest (CPB)	14) Wiebe Draijer (SER)
5) Hans Schikan (topsector Life sciences & health)	10) Manon Janssen (topsector Energie)	

11.

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

10.2.e

11.1

Directoraat-generaal Agro en
Natuur

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

10.2.e

Datum

14 april 2018

Kenmerk

DGAN-PAV / 18064191

BM: 18073419

Kopie aan

Roel Feringa, N&B
Pieter Idenburg (DC)

Bijlage: 1.

-Spreekpunten

nota

Vorbereiding vierde diner pensant visie Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Parafenroute

DG AN

Marjolijn Sonnema

Directeur PAV

Rob van Brouwershaven

Directeur ANK

Michel Berkelmans

Adviseur BBR

10.2.e

Aanleiding

Op woensdag 18 april a.s. neemt u deel aan het vierde en laatste *diner pensant* dat gehouden wordt in het kader van het visietraject. U wordt om uiterlijk 18u verwacht bij Faabulousstuff - The Ground, Komeetweg 11 Den Haag (Binkhorst). De bespreking duurt tot circa 20.15u. Van LNV-zijde zullen Michel Berkelmans, Rob van Brouwershaven, Roel Feringa en Pieter Idenburg deelnemen. 10.2.e van OIM zal de avond begeleiden. Ook OIM-voorzitter Pieter Jan Biesheuvel zal er bij zijn. Via deze nota informeren wij u over verdere praktische en inhoudelijke kanten van het diner.

Advies

11.1

Kernpunten

- *Doel* van het diner is via een dialoog met en tussen stakeholders ideeën en meningen te horen om de goede focus en richting in de visie te bepalen.
- Een *gevarieerd gezelschap* van 24 genodigden neemt deel. Deelnemers komen uit de domeinen landbouw, natuur en voedsel, en hebben zowel praktische als wetenschappelijke en bestuurlijke achtergronden.
- De *tafelschikking* is vooraf bepaald. De 24 genodigden worden verdeeld over 4 eettafels. De aanwezigen vanuit LNV en OIM zijn verdeeld over de tafels. U heeft daarbij de gelegenheid om gedurende de avond de rouleren tussen de tafels.
- Het *programma* is zo opgezet dat de deelnemers zowel hun eigen opvattingen en inzichten kunnen inbrengen als met elkaar in dialoog gaan. *Uw rol* is drieërlei: korte aftrap geven, actief luisteren en ophalen van de oogst. U kunt een kort slotwoord uitspreken om de aanwezigen te bedanken voor hun komst en te reflecteren op hun inbreng.
- Als **bijlage** treft u een handreiking voor uw openingswoord en enkele dilemma's waarvoor u aandacht kunt vragen in de gesprekken.
- Verslaglegging vindt plaats door OIM en LNV.

Ontvangen BBR

Toelichting

Doel

Doel van de diners is om met partijen uit het (in)directe netwerk van LNV te spreken over de toekomst van landbouw, natuur en voedsel. Daarbij wordt erop gestuurd dat er nieuwe verbindingen ontstaan – tussen mensen en tussen thema's. De opbrengst van de gesprekken wordt door de minister gebruikt bij de vormgeving van haar visie.

Gevarieerd gezelschap en tafelschikking

Op 18 april verwachten wij de volgende deelnemers:

Jacob Bartelds (LTONoord)	10.2.e (Dierenbescherming)
10.2.e (VU)	10.2.e (RUG)
Joszi Smeets (FoodHub)	Rob Hamer (Unilever)
Peter vd Jagt (Staatsbosbeheer)	Henny Swinkels (VanDrie)
10.2.e (ABNAMRO)	Jorrit Kiewik (SFYN)
10.2.e (FME)	10.2.e (UU)
Ron Mulders (ex dir Veiling Zon)	10.2.e (UU)
Hester Maij (gedep. Overijssel)	Sander Mager (AgriProFocus)
10.2.e (HAS Den Bosch)	10.2.e (WUR)
10.2.e (MaxHavelaar)	Martijn van Beek (VoedingLeeft)
Andre Artman (NAJK)	10.2.e (Hogeschool Den Haag)
Hank Bartelink (LandschappenNL)	10.2.e (WUR)

Programma op hoofdlijnen en uw rol

- 17.30u Persoonlijke ontvangst door directeuren LNV; Informele kennismaking, staand
- 18.00u U arriveert; Welkom door 10.2.e: korte impressie van avond
- 18.05u Korte toelichting op diner door kok. Daarna: stiltemoment
- 18.10u Inhoudelijke aftrap door minister LNV
- 18.20u Serveren voorgerecht
Tafeldialoog eerste ronde (40 min), u luistert actief
- 19.00u Serveren hoofdgerecht
Tafeldialoog tweede ronde (50 min), u luistert actief
- 19.50u *Journaling*: uitwisseling van wat we hebben gedaan? Moment van zelfreflectie. Bezinning op avond.
- 20.00u Olv 10.2.e: Delen met zaal wat is opgeschreven
- 20.10u Respons/korte reflectie door de minister
- 20.15u Afronding en dankzegging door dagvoorzitter

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 27 juni 2018 14:28
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Bhm Door VanDrie Group aangeboden jaarverslag 2017 MVO

Ik zou niet weten of 10.2.e hier iets mee heeft gedaan.
 Advies is om ter kennisgeving aan te nemen en te archiveren.

10.2.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Directoraat Generaal Agro & Natuur
 Directie Europees Landbouw- en Visserijbeleid en Voedselzekerheid (ELVV)
 Team Agribusiness Internationaal
Coördinerend beleidsmedewerker
Regiocoördinator Zuid-Afrika, Angola, Ethiopië en Djibouti
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | A-passage, niveau 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
 T: 10.2.e2.e
 M: 10.2.e
 E: 10.2.e@minlnv.nl
 10.2.e

Ministry of Agriculture, Nature and Foodquality
 Directorate General Agro & Nature
 Department of European Agricultural and Fishery Policy and Food Security
 Team Agribusiness International
Senior Policy Officer
Coördinator of Region South Africa, Angola, Ethiopia and Djibouti
 T: 10.2.e
 M: 10.2.e
 E: 10.2.e@minlnv.nl

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 25 juni 2018 15:37
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Bhm Door VanDrie Group aangeboden jaarverslag 2017 MVO

10.2.e

Deze BM staat nog op naam van 10.2.e.
 Kan deze naar het archief?

Dank.
 Groet,

10.2.e

[03-04-2020 15:28:25] 10.2.e : Berichten en gesprekken in deze chat zijn nu beveiligd met end-to-end versleuteling.

[03-04-2020 15:28:25] 10.2.e : Ter info: <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/geheime-opnames-tonen-mishandeling-kaiveren-op-weg-naar-nederland>

[03-04-2020 15:29:03] 10.2.e : Alles goed met jou? Spannends tijden! Tijd om mij bij te praten?

[03-04-2020 16:08:42] 10.2.e : Hi 10.2., gelukkig nog gezond. Jij ook? Het zijn zeker bijzondere tijden. Ik probeer je later te bellen. Moet zo nog een call in.

[23-04-2020 06:58:50] 10.2.e :

Motie_van_de_leden_Ouwenand_en_Klaver_over_overheidssteun_aan_de_kalversector.pdf • 1 pagina
<bijgevoegd: 00000005-

Motie_van_de_leden_Ouwehand_en_Klaver_over_overheidssteun_aan_de_kalversector.pdf>

[23-04-2020 07:00:10] 10.2.e : Ik denk dat de hele kalverhouderij last heeft van dit sentiment.

Kunnen we vandaag bellen?

[23-04-2020 07:36:51] 10.2.e : Hi 10.2., yes.

[23-04-2020 07:37:50] 10.2.e : wanneer heb je tijd?

[23-04-2020 07:53:57] 10.2.e : Ben bereikbaar hoor

VanDrie Group

CONTROLLED QUALITY VEAL

17173995

m

N.B. voor de felicitatie
is al bedankt door
de bewindspersoon

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. Hare Excellentie Mevrouw Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Apeldoorn, 2 november 2017

Hooggeachte mevrouw Schouten,

Namens de VanDrie Group feliciteer ik u van harte met uw benoeming als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een uitdagende en dynamische functie die van groot belang is voor ondernemend agrarisch Nederland.

“Ik wil de internationale koppositie van de agrarische sector verstevigen, natuur en landbouw nog meer met elkaar verbinden en tegelijkertijd de economische positie van onze boeren verbeteren”, schreef u op de website van uw ministerie. Een missie die de VanDrie Group wil ondersteunen.

Graag wil ik u daarom uitnodigen voor een bezoek aan ons bedrijf. Nederland is op agrarisch gebied het tweede exportland ter wereld. De VanDrie Group levert een belangrijke bijdrage aan deze export. Wij zijn ketenproducent en wereldmarktleider in kalfsvlees, kalvermelkpoeders en kalfsvellen en hebben een jaarlijkse omzet van ongeveer 2,2 miljard euro. Wij exporteren onze kwaliteitsproducten naar meer dan zestig landen wereldwijd. Binnen de Europese markt heeft de VanDrie Group een marktaandeel van ongeveer 30%. Dierenwelzijn, voedselveiligheid en omgeving en milieu zijn belangrijke pijlers van ons beleid.

Tijdens uw bezoek aan ons bedrijf wil ik u een indruk geven van de diverse schakels binnen onze integrale kalfsvleesproductieketen. Tevens zou ik met u van gedachten willen wisselen over een aantal nationale en internationale ontwikkelingen binnen de agrarische sector en het versterken van handelsrelaties wereldwijd.

Wij zien er naar uit u te ontmoeten.

11.1

10.2.e

11.1

10.2.e

P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland
Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56

VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland
Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848

E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Safety Guard

10.2.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. H.E. mevrouw C. Schouten
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Apeldoorn, 14 december 2018

Hare Excellentie,

Het einde van 2018 is in zicht. Een jaar dat voorbij is gevlogen. Toch biedt deze periode - zo op de drempel van het nieuwe jaar - ruimte om terug te kijken. Als ketenproducent zetten we voortdurend innovatieve stappen. Elke schakel van onze keten is van belang voor de uiteindelijke afzet van onze producten op de wereldmarkt. Elke medewerker draagt bij aan het resultaat en succes.

Wij werken zo circulair mogelijk; alles benutten en niets verspillen. Hier hebben we het afgelopen jaar verder in geïnvesteerd. Met het verkrijgen van een meerderheidsbelang in slachterij Ameco hebben we onze productieketen verbreed. Ameco is gespecialiseerd in de verwerking van hoogwaardig rundvlees. Onze nieuwe collega's zijn volop betrokken en de samenwerking met onze andere dochterorganisaties werpt al zijn vruchten af. Daarnaast is na zeventien jaar onderhandelen de Chinese markt weer geopend voor Nederlands kalfsvlees. Het was een lang traject dat zonder de ondersteuning van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA), het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de Nederlandse ambassade in China niet gelukt was. Onze aanwezigheid in Azië versterken we verder doordat ook de markttoegang tot Vietnam is gerealiseerd. In Italië hebben we het bedrijf Serum weten te integreren in onze structuur. Serum is gespecialiseerd in de verwerking van wei en derivaten voor de levensmiddelenindustrie. Eurolat, onze dochterorganisatie in Hommerich in Duitsland, heeft grondig verbouwd en is hiermee nog beter in staat om te voldoen aan duurzame marktwensen. Eurolat produceert onder andere weivarkernen.

Het einde van het jaar biedt ook ruimte voor bezinning. Ik ben enorm trots dat ik al 25 jaar onderdeel ben van de VanDrie Group. Mijn werk doe ik met groot plezier. In verband met mijn pensioenleeftijd doe ik echter een stap terug. Vanaf 1 januari 2019 zal Marijke Everts mijn functie overnemen. Ik blijf actief voor de VanDrie Group als Ambassadeur. Ik zal mijn inzet bij diverse dossiers en belangenorganisaties voortzetten. Ik ben blij dat ik samen met Marijke en alle collega's de positie van de VanDrie Group en de Nederlandse kalversector kan blijven behartigen.

Via deze weg wil ik u namens de VanDrie Group hartelijk danken voor de samenwerking en warme contacten van het afgelopen jaar. Vanuit de familie Van Drie en alle medewerkers van de VanDrie Group, wens ik u en uw naasten bijzonder fijne kerstdagen en een voorspoedig 2019.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Afdeling Corporate Affairs VanDrie Group

P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland
Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56

VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland
Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848

E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Safety Guard

INTERNATIONALE GRÜNE WOCHE 2018 ALGEMEEN

Internationale Grüne Woche

Van 19 tot en met 28 januari 2018 vindt in Berlijn de 83^e editie van de Internationale Grüne Woche (IGW) plaats. Nederland neemt dit jaar voor de 65^e keer deel en is daarmee de oudste internationale inzending van een beurs in Duitsland. Ruim 30 landen zijn met een officiële landendeelname op de Grüne Woche vertegenwoordigd. Bulgarije is het partnerland van de IGW (thema "Flavour of the Sun"), dit valt samen met het EU-voorzitterschap van Bulgarije in de eerste helft van 2018. Het Duitse Landbouwministerie heeft een groot paviljoen en daarnaast hebben ook bijna alle Duitse deelstaten en de Duitse agrosector een presentatie: de IGW is voor hen een uniek platform om de boer-burger dialoog te voeren.

De Grüne Woche is een unieke internationale tentoonstelling die consumenten in direct contact brengt met producenten in zowel de landbouw, tuinbouw als voedingssector. Rondom de openingsdag heeft de Grüne Woche een sterk landbouwpolitiek en beleidsmatig karakter, met deelname van ruim 70 landbouwministers en verschillende internationale organisaties (zoals de WHO, FAO, OIE) aan het Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) dat door het Duitse Landbouwministerie wordt georganiseerd. Daarnaast is de Grüne Woche een belangrijke ontmoetingsplaats voor de brede Duitse en internationale agrosector. De Grüne Woche trekt veel media: alle grote Duitse dagbladen, veel regionale kranten, vakpers, online media, verschillende televisie- en radiozenders en veel online journalisten zijn geaccrediteerd. In totaal trekt de Grüne Woche ruim 400.000 bezoekers, waarvan zo'n 20% vakbezoekers.

Nederlandse deelname aan de IGW

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) presenteert met een groot Holland Paviljoen van 1500m² de ketenbrede Nederlandse agrisector aan de Duitse doelgroep. Het motto van de Nederlandse inzending is net als in eerdere jaren "Qualität wächst in Holland". Hiermee wordt aandacht gegeven aan de kwaliteit, innovativiteit en onderscheidenheid van de Nederlandse agrifoodbusiness.

Deelnemers met eigen stand zijn dit jaar onder andere de zuivelsector (NZO, WorldWideCheese, Remijn Kaas, Henri Willig Kaas), Rabobank, VanDrie Groep, GroentenFruit Huis (verschillende telers), La Trappe bieren, Tasty Tom, de vis, schaal en schelpdierensector, de sierteeltsector, de vleessector en de eiersector. Daarnaast worden verschillende nieuwe initiatieven en producten onder de aandacht gebracht door middel van kleinere presentaties van bijvoorbeeld UrbanPonics (verticale teelt van groenten), Ziltproefboerderij (zilte teelt), Noordzeeboerderij (zeewier) en MVO Nederland (tegengaan van voedselverspilling). Hutten Catering is als cateraar aan het Holland Paviljoen verbonden, waardoor het thema verminderen van voedselverspilling met de Nederlandse inzending prominent onder de aandacht zal worden gebracht.

Bijeenkomsten en evenementen

Tijdens de Grüne Woche worden verschillende discussiefora en evenementen georganiseerd. Het Duitse landbouwministerie organiseert het Global Forum for Food and Agriculture (GFFA, 18-20 januari) met vertegenwoordigers van bedrijfsleven, overheid en maatschappelijk middenveld. Het thema van de GFFA is dit jaar "Shaping the future of livestock – sustainably, responsibly, efficiently".

Op vrijdagochtend bent u door het Duitse ministerie van Economische Samenwerking en Ontwikkeling uitgenodigd om deel te nemen aan een paneldiscussie over duurzame cacao. Vanwege uw eigen programma bent u niet in de gelegenheid deel te nemen.

Op vrijdagmiddag 19 januari 2018 vindt er een high level panel plaats van de World Organisation for Animal Health (OIE). Het thema van de bijeenkomst is diergezondheid en dierenwelzijn ("Animal Health and Welfare: Two cornerstones for the future of globally diversified livestock production"). Christianne Bruschke, Chief Veterinary Officer van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is uitgenodigd om deel te nemen aan de paneldiscussie.

Op zaterdagochtend 20 januari 2018 is de ministerconferentie van het GFFA. Bij deze conferentie zult u zelf aanwezig zijn.

Op zaterdagmiddag is het internationale business panel waar voormalig landbouwminister Cees Veerman een keynote zal houden over het verbeteren van de voedselketen.

Bijlagen:

- Plattegrond en halindeling Messe Berlin
- Flyer Internationale Grüne Woche 2018

Buiten reikwijdte

101-03	Stand	Kalfsvlees	Stichting Kalfsvlees/ Vandrie Group
--------	-------	------------	-------------------------------------

Buiten reikwijdte

Uitnodigingenlijst Agro-diner 18 januari 2019 (11-01-2019)**INTERNE GENODIGDEN**

	Aanhef	Naam		Voornaam	Organisatie	Functie
--	--------	------	--	----------	-------------	---------

buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

80	mevrouw	Everts		Marijke	VanDrie Group	Corporate Affairs
81	de heer	Swinkels		Henny	VanDrie Group	Directeur Corporate Affairs

Buiten reikwijdte

UIT TE NODIGEN (ontvangen uitnodiging op 11-1-2019)

Buiten reikwijdte

Beste

10.2.e

18

Zoals toegezegd, bijgaand
het MVO verslag 2016.

VanDrie Group
CONTROLLED QUALITY VEAL

Alvast bedankt voor je hulp!

With compliments

10.2.e

Afdeling Corporate Affairs VanDrie Group
P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland
Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56
VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland
Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848
E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Beste 10.2.e

19

VanDrie Group

CONTROLLED QUALITY VEAL

Haarlijk dank voor je
bijdrage aan ons MVO
verslag 2017!

With compliments

Henny Swinkels

Afdeling Corporate Affairs VanDrie Group

P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland

Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56

VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland

Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848

E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Safety Guard

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

10.2.e

T 0

10.2.e @minez.nl

Datum

3 juni 2019

Kenmerk

DGA-DAD / 19128312

nota

Vorbereiding BO kalversector 6 juni 2019

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

Parafenroute

DGA

Marjolijn Sonnema

Directeur DAD

Lieke Hendrix

MT lid DAD

10.2.e

BPZ-paraaf

Aanleiding

U heeft op donderdag 6 juni overleg met de kalversector. Aanleiding is dat het afgelopen jaar ambtelijk niet gelukt is met deze sector een afspraak te maken over de gefaseerde implementatie van de benchmarkwaarden(BMW)-systematiek voor antibioticagebruik van de Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit (SDa). De kalversector heeft naast het antibioticumdossier ook de opdracht om ambities te formuleren voor het verduurzamingstraject. Er is voor gekozen het overleg in te steken vanuit het perspectief van verduurzaming. Dit geeft de mogelijkheid om alle doelen en ambities op elkaar af te stemmen en de druk op de kalversector op te voeren. Deze nota dient als voorbereiding voor het overleg.

U gaat in gesprek met 10.2.e (10.2.e), 10.2.e (ambassadeur VanDrie Groep), 10.2.e (10.2.e), 10.2.e (10.2.e), 10.2.e (10.2.e) en 10.2.e (10.2.e). 10.2.e is door de sector aangewezen als 10.2.e. Optioneel sluiten ook 10.2.e en 10.2.e (onderzoeker WUR) aan. Vanuit LNV zijn aanwezig: Hugo van Kasteel (plv directeur DAD), 10.2.e (MT diergezondheid en antibiotica DAD), (DAD).

Advies

11.1

Ontvangen BBR

Kernpunten

Verduurzaming:

- 11.1

Antibioticumgebruik:

- 11.1

Toelichting

Kalversector

De sector kenmerkt zich door een verticale organisatiestructuur, waarbij drie integraties (VanDrie Group, Denkavit, PALI Group, gezamenlijk een omzet van ca. 3 mld. euro) het leeuwendeel voor hun rekening nemen. Per jaar worden ongeveer 1,5 miljoen kalveren geslacht, waarvan de helft afkomstig is uit het buitenland. Bijna 95% van de NL kalfsvleesproductie wordt geëxporteerd. Kalveren blijven na hun geboorte minimaal 14 dagen bij de melkveehouderij. Daarna worden ze getransporteerd en (meestal via verzamelplaatsen) met leeftijdgenoten samengevoegd op kalverbedrijven. Dit systeem is een belangrijke oorzaak van het hoge antibioticum-gebruik in deze sector.

11.1

Verduurzaming

Afgelopen vrijdag is het voorstel van de kalversector ontvangen. Hierin beschrijft de sector op globale wijze hoe ze met een integrale en 'small wins' aanpak op twee kernthema's (nl. verbeteren stalklimaat en diergezondheid) richting 2030 invulling wil geven aan een versnelde verduurzaming. 11.1

1. Systeemtransitie

De in het voorstel beschreven transitie zijn wijzigingen *binnen* het huidige systeem. Kort samengevat gaat het om brongerichte maatregelen in de stal (met aandacht voor dierenwelzijn), snelle scheiding en afvoer van mest, sturen op

betere kwaliteit mest t.b.v. verwaarden, en (door)ontwikkelen en valideren van een Gezondheidsscore t.b.v. robuustere kalveren in de keten. In 2023 zal gestart worden met het bouwen van de eerste van tien demostallen. Deze plannen zijn vergelijkbaar met die van bijvoorbeeld de varkenssector met dien verstande dat de varkenssector de doelen en de weg ernaar toe voor 2030 al veel meer concreet heeft gemaakt. En anders dan de varkenssector knelt het huidige systeem van de kalversector omdat het gebaseerd is op het transporteren en samenvoegen van jonge dieren van heel veel verschillende bedrijven. 11.1

11.1

2. Zorg jonge dier

De randvoorwaarden en doelen bij dit transitietraject staan niet in het plan. De in het voorstel beschreven ambities voor diergezondheid leggen centrale rol bij monitoringsystemen zoals KalfOK om te komen tot meer robuuste en gezonde kalveren. 11.1

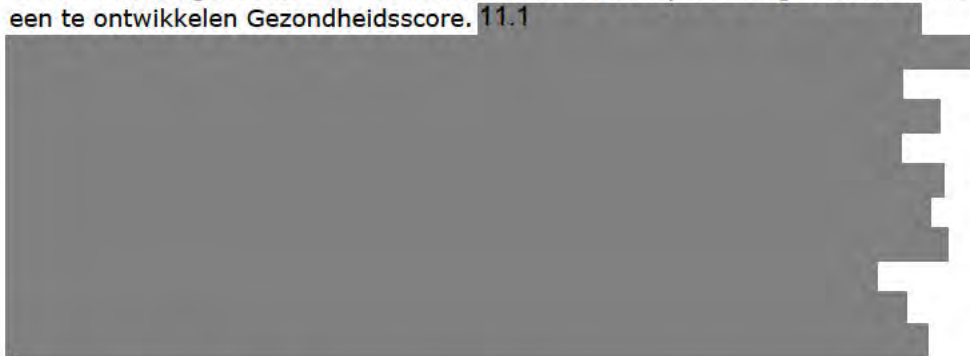
3. Voer-mest-kringloop

Naast het leren van huidige initiatieven en de 10 demonstratiestallen worden er geen concrete doelstellingen voor de toekomst of uitgewerkte maatregelen/acties benoemd.

4. Transport

In het plan staat niets over het aanvoeren van kalveren van ver buiten Nederland. Er staat alleen genoemd dat de kwaliteit van het transport meegenomen wordt in een te ontwikkelen Gezondheidsscore. 11.1

Antibioticumgebruik

Sinds 2009 is het antibioticumgebruik in de Nederlandse veehouderij gereduceerd met 63.4%. De vleeskalversector reduceerde in die tijd 40% (in de periode 2007-2017 is dat 49%). Ten opzichte van andere sectoren is het gebruik in de kalversector hoog. Alle sectoren zijn gevraagd eigen reductiedoelstellingen op te stellen die zien op bedrijven die veel antibioticum gebruiken, daar is immers het grootste risico op ontwikkeling van resistentie, en op het implementeren van de nieuwe BMW-systematiek van de SDa. *NB: Dit is een private systematiek die via private kwaliteitssystemen wordt geïmplementeerd. De verantwoordelijkheid ligt bij de sectoren. U heeft hier geen formele rol of doorzettingsmacht.*

De volgende doelstellingen heeft de sector toegezegd:

1. De sector gaat het aantal bedrijven dat veel antibioticum gebruikt reduceren: 25% reductie van het aantal bedrijven in het oude rode gebied per 2022 en 50% reductie per 2024 in de verschillende SDa diercategorieën vleeskalveren (t.o.v. peiljaar 2017). 11.1

11.1
11.1

2. De sector heeft zichzelf een generiek reductiedoel gesteld: 15% per 2022 onder voorbehoud van een succesvolle invoering van het KalfVolgSysteem en IBR/BVD-bestrijding. Om een generieke reductiedoelstelling hebben wij niet gevraagd, omdat het beleid zich richt op hoog gebruikende bedrijven waar de kans op het ontwikkelen van resistentie het grootst is. 11.1

3. De oud oranje-rode BMW wordt per 2021 verlaagd met 10%. 11.1

Achtergrond BMW(-systematiek):

- De SDa heeft voor veel sectoren de BMW aangescherpt. Er is 11.1 nog niet genoeg gereduceerd binnen kalversector om tot scherpere BMW te komen, de SDa heeft de waarden van de kalversector dan ook niet aangepast.
- De SDa heeft een nieuwe BMW-systematiek vastgesteld voor alle sectoren. De nieuwe systematiek zorgt ervoor dat meer bedrijven de komende jaren in het rood zullen belanden, met bijbehorende private maatregelen. Dit leidt tot meer bewustwording en extra urgentie van reductie (t.b.v. gedragsverandering).
- Het implementeren van deze nieuwe BMW-systematiek moet juist ook gaan plaatsvinden in de kalversector. 11.1

-

Achtergrond onderzoek kritische succesfactoren:

- Het onderzoek naar kritische succesfactoren die kunnen leiden tot minder antibioticagebruik, geeft aanleiding om meer voorlichting over goede opvang van kalveren te geven aan kalverhouders (een e-learning module is in de maak).
- Binnenkort is de rapportage van het verdiepende onderzoek van de gevonden associaties uit het eerste onderzoek gereed. Dit verdiepende onderzoek is ook gefinancierd door LNV. 11.1

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

10.2.e

Bezuidenhoutseweg 73

2594 AC Den Haag

Apeldoorn, 2 november 2018

Geachte heer **10.2.e**

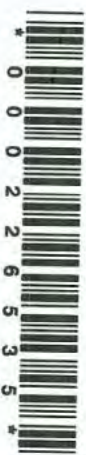
De Chinese markt voor Nederlands kalfsvlees is een feit! Het uitstekende werk van het Ministerie van LNV in de afgelopen jaren heeft in grote mate aan dit resultaat bijgedragen. We hopen dat de laatste stap – het beschikbaar komen van het certificaat – snel wordt gezet.

Wij danken u nogmaals hartelijk voor al uw inspanningen en hoewel uw loopbaan aan het einde van dit jaar bij het ministerie ten einde loopt, zien wij uit naar verdere positieve samenwerking in andere omstandigheden.

Met vriendelijke groet.

10.2.e

Director Corporate Affairs

Afdeling Corporate Affairs VanDrie Group
P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland
Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56
VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland
Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848

E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Safety Guard

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 12 november 2019 13:55
Aan: 10.2.e
Onderwerp: antwoord van ACM op vraag over vermeende monopoliepositie VanDrie Group

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 8 november 2019 17:18
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: kamervraag monopoliepositie VanDrie Group

Marktpositie Van Drie - Handhavingspraktijk ACM

De positie van Van Drie is voor het laatst uitgebreid beoordeeld door de ACM (destijds NMa) bij de overname van Alpuro door Van Drie in 2010, zie bijgevoegde link:

<https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/4051/Van-Drie---Alpuro>

Inkoopmarkt van nuchtere kalveren

Door de overname van Alpuro in 2010 heeft Van Drie een sterke positie gekregen op de inkoopmarkt voor de productie en verkoop van kalfsvlees in Nederland. Er is echter geen sprake van een absoluut monopolie binnen de Nederlandse context, want naast Van Drie zijn in ieder geval Vitelco en nog twee kleine kalverslachterijen actief op de inkoopmarkt voor nuchtere kalveren.

Verkoopmarkt van kalfsvlees

Op de verkoopmarkt voor kalfsvlees is Van Drie een veel minder grote speler. Deze markt is Europees van omvang. Afnemers van kalfsvlees betrekken kalfsvlees veelvuldig uit andere landen dan waar zij zelf in gevestigd zijn. Van Drie heeft op de Europese verkoopmarkt voor kalfsvlees te maken met concurrenten uit België, Frankrijk en Italië en ook het Nederlandse Vitelco. Afnemers van kalfsvlees hebben dus verschillende alternatieven naast Van Drie.

In het besluit van 2010 heeft de ACM daarom geconcludeerd dat er weliswaar een substantieel alternatief wegvalt op de inkoopmarkt, maar dat de overname om genoemde redenen niet tot verstoring van de mededinging zal leiden.

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro

Auteur

10.2.e
T 030 230 6534
10.2.e
10.2.e @minlnv.nl

Datum

26 februari 2020

Kenmerk

DGA / 20058381

Bhm: 20059733

Biilage(n)

nota

11.1

Overtredingen derde landenafspr

Parafenroute

DG A

Marjolijn Sonnema

DAD, Directeur

Lieke Hendrix

DAD, MT-Lid, Plv. CVO

10.2.e

BPZ

10.2.e

11.1

Aanleiding

Nederlandse bedrijven exporteren kalfsvlees naar de Verenigde Staten en Canada. Door de veterinaire autoriteiten van die landen zijn de afgelopen periode overtredingen geconstateerd met betrekking tot partijen kalfsvlees die van Nederlandse kalfsvleesbedrijven afkomstig zijn. Deze overtredingen zijn van dergelijke aard dat de exportregistraties van deze bedrijven voor het betreffende land zijn geschorst door de NVWA dan wel het derde land. Het betreft alle (= 3) kalfsvleesbedrijven die geregistreerd zijn voor export naar de USA. 10.2.g

10.2.g

10.2.e

Advies

11.1

Kernpunten

- We zien een reeks van incidenten bij kalfsvleesproducenten.
- 10.2.g

Ontvangen BPZ

- 10.2.g [redacted]
- [redacted]

Toelichting

- Met enige regelmaat ontvangt de (plv.) Chief Veterinary Officer officiële brieven uit derde landen over door de autoriteiten van dat land geconstateerde overtredingen op de afgemaakte afspraken met betrekking tot markttoegang van dierlijke producten.
- Het betreft bilaterale afspraken over diergezondheid en voedselveiligheid. Op basis van deze afspraken wordt een model certificaat gebruikt voor export van het specifieke product naar het specifieke derde land.
- Vaak is sprake van losstaande incidenten. De overtreding kan gaan over onjuist certificeren, onjuiste labelling, onjuiste aantallen dozen, beschadigde verpakkingen, aantreffen van verboden stoffen, aantreffen van contaminanten.
- 11.1 [redacted]
- Het is de verantwoordelijkheid van de bedrijven om, onder toezicht van de NVWA, veilige producten te produceren conform afspraken die er met deze landen gelden.
- In het geval van de aangegeven overtredingen zullen de bedrijven met verbeterplannen moeten komen om dergelijke overtredingen in de toekomst te voorkomen. Deze plannen zullen geverifieerd en als voldoende bestempeld moeten worden door de NVWA.

> P.O. Box 20401 2500 EK The Hague The Netherlands

United States Department of Agriculture
Food Safety and Inspection Service

10.2.e

1400 Independence Avenue
Washington, D.C.
United States of America

Directorate-General Agro

Visit address

Bezuidehouthoutseweg 73
2594 AC Den Haag
The Netherlands

Postal address

P.O. Box 20401
2500 EK Den Haag
The Netherlands

Organisation Code

00000001858272854000

T +31 (0)70 379 8911

F +31 (0)70 378 6100

www.rijksoverheid.nl/Inv

Dealt with by

10.2.e

T +31 (0)70 379 8911

F +31 (0)70 378 6100

10.2.e@minvlnv.nl

Our ref.

DGA / 20067016

Your ref.

Encl.

3

06 MRT 2020

Date

Re

Dear 10.2.e

Thank you for your letter dated December 26, 2019, about a violation regarding a positive STEC result of a sample collected and analysed by FSIS from a shipment of intact boneless veal cheek meat produced by the 10.2.g

The Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA) has conducted an investigation into the violation. Their report of this investigation is enclosed with this letter.

The conclusion of the NVWA regarding the mentioned establishment, 10.2.g was that the company follows the instructions of the NVWA for the export to the USA diligently and has had an outstanding record concerning food safety. After having reviewed all the relevant information and data, they feel confident that this establishment will do their utmost to prevent this from happening again. NVWA assessed the likelihood of it happening again as extremely unlikely.

I hope to have informed you sufficiently.

Sincerely yours,

10.2.e

10.2.e DVM, PhD
Deputy Chief Veterinary Officer

Enclosure:

- NVWA Report 10.2.g regarding shipment of STEC positive intact boneless veal cheek
  - Analyserapporten 10.2.g
  - RMTAD Case file number 2020-NL 10.2.e -0

- 06 MAART 2020 -

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85965

Sample number 19SL06569001
Sampling method In accordance with USDA
Reference 2019433-06508403
Product Cheeks
Production date 23-10-2019
Sample date 23-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 23-10-2019
Analyse date 23-10-2019 to 25-10-2019
Reporting date 25-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Detected	/ 908 g	USDA MLG 5B.05	Q
Isolation	Detected		(I) PCR *	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@labora.nl, www.labora.nl, IBAN NLB5INGB0671612328

All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).

Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 86160

Sample number 19SL06642001
Sampling method In accordance with USDA
Reference USA /
2019434-05931280;06509757;06509758;06509759;06509754;06509756;06510302;06509755;06509378;06509379;06509380;06509382;06509376;06509377;06509383;06509381;06509718;06509751;06509761;06509764
Product Trimmings
Sample date 25-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 25-10-2019
Analyse date 25-10-2019 to 28-10-2019
Reporting date 28-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 325 g	USDA MLG 5B.05	Q
Isolation	Not detected		(I) PCR *	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Released by

10.2.e
Operational manager 10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client Information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 86160

Sample number 19SL06642002
Sampling method In accordance with USDA
Reference USA /
2019434-05931280;06509757;06509758;06509759;06509754;06509756;06510302;06509755;06509378;06509379;06509380;06509382;06509376;06509377;06509383;06509381;06509718;06509751;06509761;06509764
Product Trimmings
Sample date 25-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 25-10-2019
Analyse date 25-10-2019 to 28-10-2019
Reporting date 28-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 325 g	USDA MLG 5B.05	Q
Isolation	Not detected		(I) PCR *	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Emmelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85952

Sample number 19SL06610001
Sampling method In accordance with USDA
Reference USA /
2019433-05931280-06506428-06506425-06506426-0506427-06506429-06509076-06509077-06508401-06509324-06508405-06509322-06509323-06508402-06508398-06508399-06509078-06509079-06506433-06506434-06506435-06508386-06508396-06509325-06509326-06508394-06508354-06508404
Product Trimmings
Sample date 24-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 24-10-2019
Analyse date 24-10-2019 to 25-10-2019
Reporting date 25-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 325 g	USDA MLG 5B.05	Q

Results have been obtained by the detection of stx/eae genes and serotypes with PCR but without isolation and confirmation

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85952

Sample number 19SL06610002
Sampling method In accordance with USDA
Reference USA /
2019433-05931280-06506428-06506425-06506426-0506427-06506429-06509076-06509077-06508401-06509324-06508405-06509322-06509323-06508402-06508398-06508399-06509078-06509079-06506433-06506434-06506435-06508386-06508396-06509325-06509326-06508394-06508354-06508404
Product Trimmings
Sample date 24-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 24-10-2019
Analyse date 24-10-2019 to 25-10-2019
Reporting date 25-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 325 g	USDA MLG 5B.05	Q

Results have been obtained by the detection of stx/eae genes and serotypes with PCR but without isolation and confirmation

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671812328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85863

Sample number 19SL06568001
Sampling method In accordance with USDA
Reference 2019433-06508378
Product Throat sweetbread
Production date 23-10-2019
Sample date 23-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 23-10-2019
Analyse date 23-10-2019 to 24-10-2019
Reporting date 24-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E coli STEC (stx1/stx2)	Presumptive detected	/ 908 g	USDA MLG 5B.05	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Results have been obtained by the detection of stx/eae genes and serotypes with PCR but without isolation and confirmation

Released by

10.2.e
Operational manager 10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85966

Sample number 19SL06570001
Sampling method In accordance with USDA
Reference 2019433-06508379
Product Tongue
Production date 23-10-2019
Sample date 23-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 23-10-2019
Analyse date 23-10-2019 to 25-10-2019
Reporting date 25-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 908 g	USDA MLG 5B.05	Q
Isolation	Not detected		(I) PCR *	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Released by

10.2.e
Operational manager 10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85862

Sample number 19SL06567001
Sampling method In accordance with USDA
Reference 2019433-06508377
Product Heart
Production date 23-10-2019
Sample date 23-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 23-10-2019
Analyse date 23-10-2019 to 24-10-2019
Reporting date 24-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 908 g	USDA MLG 5B.05	Q

Results have been obtained by the detection of stx/eae genes and serotypes with PCR but without isolation and confirmation

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671612328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Veluwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Report of analysis

Client information

Client 10.2.e/10.2.g
Att.
Address
Postal code & City

Sample information

Reportnumber: 85967

Sample number 19SL06573001
Sampling method In accordance with USDA
Reference 2019433-06508406
Product Testicles
Production date 23-10-2019
Sample date 23-10-2019
Sampled by By client
Receiving date 23-10-2019
Analyse date 23-10-2019 to 25-10-2019
Reporting date 25-10-2019

Analysis	Result	Measure unit	Method	
E. coli STEC (stx1/stx2)	Not detected	/ 908 g	USDA MLG 5B.05	Q
Isolation	Not detected		(I) PCR *	Q
PCR eae	Not detected		USDA MLG 5B.05	Q

Released by

10.2.e
Operational manager

10.2.e

Results refer only to examined samples.

Analysis marked with a Q are accredited by RvA L486.

Character interpretation: (E) equivalent to the standard (ISO/NEN), (I) in-house methods, (O) outsourced analysis, (*) indicative values.

Information regarding methodology and measuring uncertainty will be provided upon request.

Labora, Postbus 3050, 3850 CB Ermelo (NL), T: +31(0)577-409303, F: +31(0)577-409301, info@laboralab.nl, www.laboralab.nl, IBAN NL85INGB0671512328
All our services are subjected to general conditions applicable as deposited at the Chamber of Commerce Valuwe and Twente (no: 4313).
Those conditions will be sent to you upon your request.

Shipment from the Netherlands to the USA of STEC-positive tested intact boneless veal cheek

Contents

Shipment from the Netherlands to the USA of STEC-positive tested intact boneless veal cheek	1
Introduction.....	3
Findings NVWA.....	3
Corrective actions.....	5
Preventive measures.....	5
Follow-up.....	5
Conclusion.....	5
Annexes	5

Netherlands Food and Consumer
Product Safety Authority
*Ministry of Agriculture,
Nature and Food Quality*

Contact

10.2.e **DVM**

Senior Inspector

Directorate for Inspection

Design & Service Division

Department for Development & Support

Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority

Catharijnesingel 59, 3511 GG Utrecht

T **10.2.e**

10.2.e[@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl)

Introduction

On December 30th 2019, the Netherlands received a letter from USDA's Food Safety and Inspection Services (FSIS) requesting extra information regarding the shipment of Dutch boneless veal cheek meat, produced at the establishment 10.2.g

The shipment with health certificate number 181801267 was sent on November 8th, 2019.

Unfortunately due to the holiday season and absence of personnel because of illness the Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA) was delayed in answering your letter. Our sincere apologies for this late answering of your letter.

Findings NVWA

The NVWA first asked for all STEC-sampling results of the establishment from samples collected on the 23rd, 24th and 25th of October. As well as checking the NVWA's own STEC-verification sample results.

Concerning STEC-verification by the NVWA:

The batch sent with the mentioned health certificate, has not been subject to the NVWA's STEC-verification at the establishment. We therefor decided to check all the NVWA STEC testing results for the period from May 2019 until February 2020 that had been taken at this establishment. They were all negative for STEC.

Concerning STEC-verification by the establishment:

Commissioned by the NVWA the establishment delivered all the results of the testing performed on the samples collected at the above mentioned dates. In pdf-file, "Analyserapporten" is visible that the batch tested positive for E. Coli STEC (stx1/stx2) and the isolation test but was negative for the PCR for eae. On the base of the agreement the NVWA has with the FSIS and as it is written down in the NVWA instructions, this result is not considered a STEC-positive result. Therefor the batch was still viewed as eligible for export to the USA. The establishment 10.2.g in due course released the batch for export to the USA.

NVWA actions related to the SSOP's, HACCP system and establishment procedures:

After talking to the senior veterinarian of the NVWA responsible for the establishment and reading the daily reports from October 7 – October 23 2019 the following summary can be made. On October 21, 2019 during the preslaughter check in the processing hall the following was noted: a dirty shovel was seen; underneath the abomasum table, some residuals; the rinsing tube of the skinning machine: dust, dirt; conveyor belt lower legs, fat, hair. These omissions were taken care of by the establishment before the slaughtering started, this was verified by the veterinarian of the NVWA working inside at that moment. On the 7th, 16th and 23rd of October there were no omissions noted. Neither on the 11th, 14th and 22nd of October in the specific "head hall", this is the separate room where the boneless veal cheeks are produced, or on the 11th, 14th and 21st in the organ hall. Furthermore in the two weeks prior to the slaughtering of the batch going to the USA there were no infringements on the fecal contamination CCP. There were no indications of loss of process control on the days before or during the slaughtering of the affected batch.

Establishment actions related to the SSOP's, HACCP system and establishment procedures :

The establishment has thoroughly reviewed there procedures and written them down in annex "RMTAD Case file number 2020-NI-10.2.g". 10.1.c

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] No omissions have been noted. None of the other products from the same slaughter lot were tested STEC-positive.

Corrective actions

Concerning the exported batch:

The establishment informed the importer in the USA to destroy the aforementioned batch. They have submitted evidence to the NVWA that the destruction has taken place.

Concerning course of action

The establishment has decided to temporarily stop the export of boneless veal cheek to the USA pending the investigation. They are still producing the product but feel that considering the small quantities that are exported to the USA they want to wait for the outcome of this.

Preventive measures

The establishment will further investigate what additional measures can be taken to prevent a STEC-positive sample from occurring again. Depending on the outcome of these investigations, they will write in updated protocols what will be done. The NVWA will keep very close tabs on this and ask for any adjustments where necessary. The company allows the senior veterinarian responsible for the establishment to check their STEC results regularly so he can keep a very close eye on their outcome.

Follow-up

The NVWA will inform FSIS promptly about any relevant developments concerning this violation.

Conclusion

The NVWA very much regrets the occurrence of this incident. After having reviewed all the relevant information and data, we feel confident that this establishment will do their utmost to prevent this from happening again. We assess the likelihood of it happening again as extremely unlikely. The company follows the instructions of the NVWA for the export to the USA diligently and has had an outstanding record concerning food safety.

Annexes

Analyserapporten **10.2.g**

RMTAD Case file number 2020-NL-**10.2.g**-0

Ministry of Agriculture,
Nature and Food Quality

> P.O. Box 20401 2500 EK The Hague The Netherlands

Federal Service for Veterinary and Phytosanitary Surveillance
Acting Head of Service
10.2.e
1/11 Orlikov Pereulok 107139
Moscow
Russia

Directorate-General Agro and Nature

Animal Supply Chain and Animal Welfare Department

Visit address

Bezu denhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
The Netherlands

Postal address

P.O. Box 20401
2500 EK Den Haag
The Netherlands

Organisation Code

00000001003214369000

T +31 (0)70 379 8911
www.rijksoverheid.nl/Inv

Dealt with by

10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

inez.nl

Date

Re cooperation on e-certification and further preparations for the pilot project

Dear 10.2.e ,

The Directorate-General for Agro and Nature of the Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality wishes to express its respect to the Federal Service for Veterinary and Phytosanitary Surveillance and to inform 10.2.e as follows.

First of all I am very pleased that the film footage from VanDrie Group was in time available for the production of the film on Russian television about electronic certification and our cooperation in this field.

Buiten reikwijdte

Our ref.

DGAN-DAD / 18004576

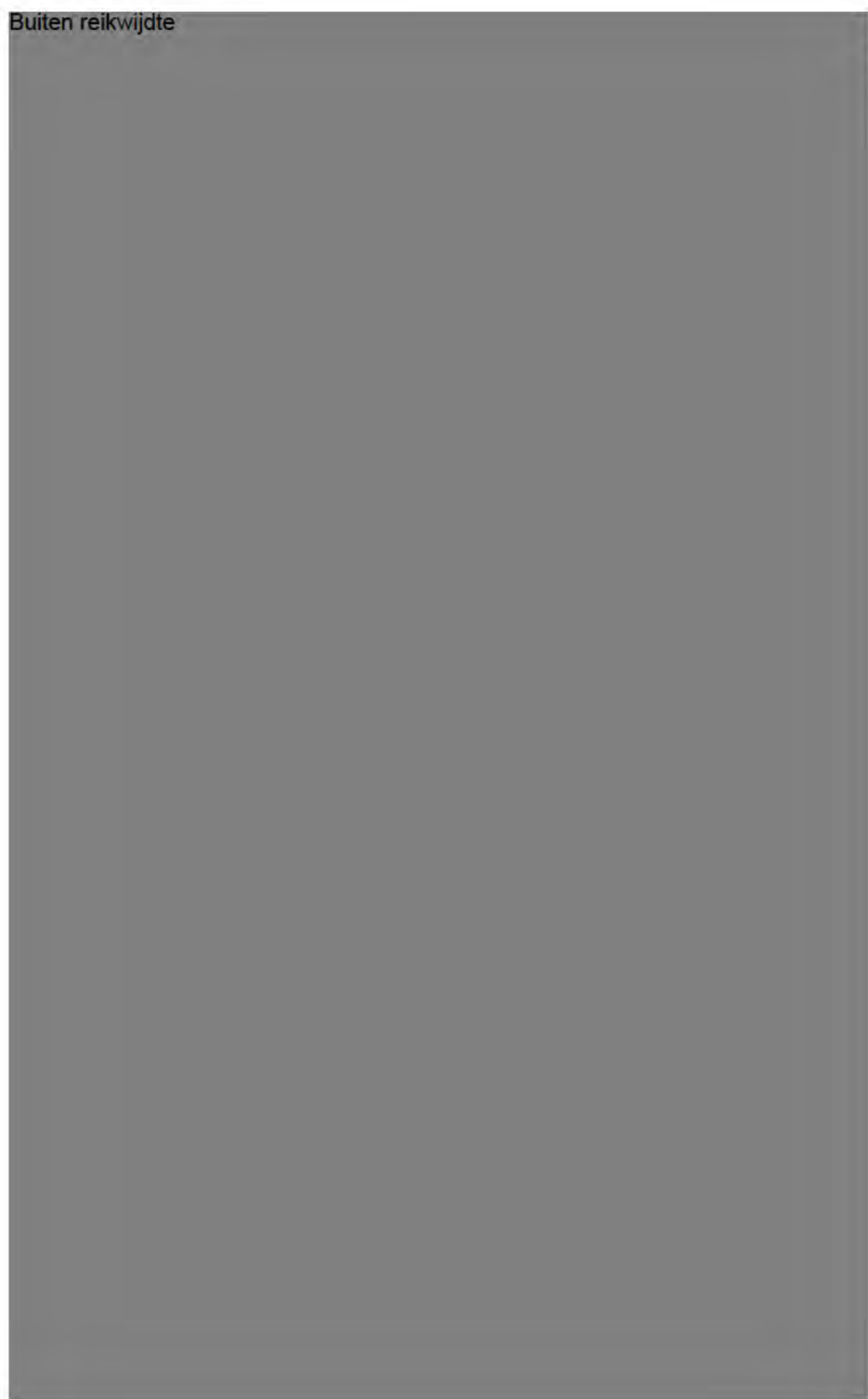
Your ref.

FS-KS-7/28835

Encl.

1

Buiten reikwijdte

Our ref.
DGAN-DAD / 18004576

**Directorate-General Agro
and Nature**
Animal Supply Chain and Animal
Welfare Department

Our ref.
N-DAD / 18004576

Buiten reikwijdte

Please 10.2.e , buiten reikwijdte .

With kind regards,

10.2.e
Chief Veterinary Officer

Factsheet kalversector

De kalversector heeft een bijzondere structuur in vergelijking met andere sectoren in de veehouderij. Dit komt door de sterke verticale organisatiestructuur. Enkele grote bedrijven, integraties genaamd, spelen hierbij een grote rol omdat zij een volledig geïntegreerde keten in handen hebben. Zo produceren ze het voer voor de kalveren, kopen ze de nuchtere kalveren (kalveren vanaf 14 dagen) aan van de melkveehouders en leveren deze aan de kalverhouders. Het primaire melkveebedrijf staat echter buiten de kalverketen.

Politieke en maatschappelijke context

- Veel politieke en maatschappelijke aandacht. Belangrijkste issues zijn de kalversterfte en het transport (zowel import als export).
- Deze onderwerpen zijn geen single-issues, maar gevolg van de structuren in de melkvee- en kalverhouderij. Dat geldt ook voor de problemen rondom de verplaatsing van melkveebedrijf naar kalverhouderij en het relatief hoge antibioticagebruik bij vleeskalveren.
- De druk op de sector om deze problemen aan te pakken neemt door maatschappelijke acties (Dierenbescherming, Dier en Recht en Wakker Dier), TK-vragen, moties én de strengere controle van de NVWA op transporten, verder toe.

Huidige ontwikkelingen

Duurzaamheid

- De sector heeft in 2016 een ambitieagenda opgeleverd, gericht op verbetering en doorontwikkeling van de huidige houderijsystemen, niet op een (door LNV) gewenste transitie naar nieuwe houderijconcepten. Halverwege 2018 zijn nieuwe gesprekken gestart om met een plan voor verdere verduurzaming te komen.
- Het plan Vitaal kalf (gezamenlijk initiatief van de melkveehouderij, kalverhouderij en V&L Nederland) bevat goede acties voor het volgen van kalveren vanuit de melkveehouderij naar de kalverhouderij. Concrete resultaten zijn nog niet zichtbaar.

Transport over lange afstand

- Circa de helft van de in Nederland opgefokte kalveren is afkomstig uit het buitenland (Duitsland, België, Ierland, Baltische Staten).
- Transport van kalveren over lange afstand heeft eind 2015 hernieuwde aandacht gekregen door een campagne van de dierenbescherming. De DB vindt dat er een einde moet komen aan de transporten van kalveren over zeer lange afstand vanwege: antibioticagebruik, insleep van dierziekten en dierenwelzijn.
- In de transportverordening (Vo: 1/2005) worden onder meer maximale transport en rusttijden vastgelegd voor dieren. Voor ongespeende dieren (kalveren tot twee maanden oud) is dat een transporttijd van 2x9 uur met daartussen een rustperiode van minimaal 1 en maximaal 3 uur. Tijdens deze rusttijd zouden de dieren gedrenkt en zo nodig gevoederd moeten worden. Hierdoor is de maximale reistijd voor ongespeende kalveren 19 tot 21 uur.
- Bij lange afstandstransport (>8 uur) van kalveren moeten de vervoermiddelen beschikken over een drinkvoorziening. Omdat geen enkel vervoermiddel daarvoor geschikt was heeft de NVWA de certificering van dergelijk exporten in december 2015 gestopt.
- Inmiddels zijn er na een onderzoek van WUR door de veesector systemen ontwikkeld en aangebracht in de gebruikte transportmiddelen zodat ze nu wel voldoen aan de eisen.
- Sinds medio 2017 worden exporten van kalveren over lange afstanden weer toegestaan indien de wagens op deze wijze zijn aangepast.
- Er worden ook controles bij importen uitgevoerd. Transporteurs worden gewaarschuwd als de drenkinstallaties bij controle niet voldoen en beboet als de dieren in slechte conditie verkeren.
- Er zijn mede in reactie op de Nederlandse handhaving twee werkgroepen op EU niveau ingesteld die in 2019 aanbevelingen gaan doen ten aanzien van passende drinkvoorzieningen voor deze categorie dieren. Het ziet er op dit moment naar uit dat deze werkgroepen de "Nederlandse" oplossing niet zullen ondersteunen.

- Hoewel internationale experts in de werkgroepen de klassieke voorzieningen en de Nederlandse oplossing niet passend vinden, gaan binnen de EU de transporten van ongespeende kalveren over lange afstanden ondertussen onverminderd door.

kalversterfte

- Er zijn in 2016 Kamervragen gesteld over het doden (euthanasie en slacht) van gezonde maar te lichte kalveren, die niet geschikt zijn voor de kalverhouderij.
- Een deel van de oplossing is dat handelaren kalveren meenemen vanaf de melkveehouderij als ze minimaal 14 dagen zijn en 36 kg. Omdat de kans anders te groot is dat die dieren sterven op het verzamelcentrum of bij de kalverhouder. Het probleem is hiermee meer bij de melkveehouders komen te liggen.
- De kalversterfte in Nederland neemt toe sinds 2010. De Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) voert in opdracht van het ministerie van LNV en de sector de diergezondheidsmonitoring uit. Het analyseren van de kalversterfte op Nederlandse melkveebedrijven op basis van een uitgebreide data-analyse is daar een onderdeel van.
- De oorzaken voor een hoog aantal dieren dat doodgeboren wordt of sterft in de eerste levensmaanden zijn divers. Maar dat mag geen reden zijn om onvoldoende voor de jonge dieren te zorgen. De aandacht voor het jonge dier kan en moet beter. De sector ziet dat ook en neemt zelf actie.
- De acties zijn beschreven in het plan Vitaal kalf, een plan van de melkveesector, handel en kalversector samen dat in 2016 is opgesteld.
- Desondanks is de kalversterfte te hoog (9% doodgeboren en 7 á 8% in de eerste twee maanden), er is nog geen dalende trend zichtbaar en zal hier blijvend aandacht aan moeten worden besteed.

Antibioticaproblematiek en vervolgbeleid 2016-2020

- Met name bij de opstart van het jonge kalf op een vleeskalverbedrijf wordt antibiotica gebruikt. Aandoeningen als diarree en luchtwegaandoeningen komen dan regelmatig voor.
- Medio 2016 is samen met sectoren het sectorspecifieke vervolgbeleid antibiotica bij dieren 2016-2020 ontwikkeld.
- Voor dit vervolgbeleid hebben de sectoren een sectorplan opgesteld. Zowel in het plan van de melkveehouderij als van de vleeskalverhouderij is een concreet actieplan opgenomen hoe de basiszorg van het jonge kalf nog beter te borgen.
- Ondertussen is ook het onderzoek naar kritische succesfactoren volop in uitvoering. Op basis van de resultaten heeft de sector aanvullende activiteiten toegezegd.
- Het sectorspecifieke antibioticumbeleid is gecontinueerd in 2018 en de Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit (SDa) constateert dat er in de kalversector nog stappen gemaakt moeten worden op dit dossier. Naast de nieuwe benchmarkwaarden (systematiek) die door de SDa werd geïntroduceerd, is LNV gesprekken gestart met de kalversector om te komen tot sectorspecifieke reductiedoelstellingen. De uitkomst hiervan wordt binnenkort aan de Kamer gemeld.

Aanpak IBR(koeiengriep) en BVD(runderdiarree)

- Met een verplichte vaccinatie van dieren op verdachte en besmette bedrijven wil de Nederlandse rundveehouderij de dierziekte IBR de komende jaren uitroeien. Ook gaat de sector de dierziekte BVD terugdringen via een beheersingsprogramma. Het initiatief voor de aanpak van beide dierziekten die de rundveesector jaarlijks tientallen miljoenen euro's schade toebrengen, wordt genomen door Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO Nederland), de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO), Zuivel NL en de Stichting Brancheorganisatie Kalversector (SBK). Met de aanpak van deze aandoeningen willen zij de diergezondheid en het dierenwelzijn verbeteren. Bovendien leidt de aanpak tot een verdere afname van het antibioticagebruik.
- Voor de bestrijding van IBR (koeiengriep) heeft LNV in 2017, op verzoek van de sectorpartijen, besloten regelgeving voor te bereiden, die nodig is voor het kunnen aanvragen van een officiële EU-status voor IBR.
- De regelgeving wordt momenteel uitgewerkt; de verwachting is dat deze begin 2020 in werking kan treden.

Beterleven kenmerk

Het kalfsvlees dat onder het Beter Leven-kenmerk van de Dierenbescherming valt, voor de Nederlandse markt, voldoet aan extra hoge eisen op het gebied van dierenwelzijn. De Dierenbescherming noemt dit het zogenaamde "tussensegment", zich bevindend tussen gangbaar en biologisch vlees. Dat betekent hier dat geen enkel kalf een hemoglobinegehalte in het bloed, een maatstaf voor het ijzergehalte, heeft dat onder de 6 millimol per liter bloed ligt, terwijl de wettelijke norm 4,5 op koppelniveau is. Kalveren kunnen als groep gelijktijdig eten en drinken, het transport van de nuchtere kalveren van de melkveehouder naar de kalverhouder duurt nooit langer dan acht uur of de afstand is nooit meer dan 500 km en het vervoer naar het slachthuis duurt maximaal vier uur of de afstand is nooit meer dan 250 km. De naleving van de afspraken is geregeld binnen het Safety Guard-kwaliteitssysteem van de VanDrie Group. Lloyd's houdt hierop toezicht en rapporteert de resultaten ook aan de Dierenbescherming, die onaangekondigd eigen controles mag uitvoeren.

Zelfcontrole op verboden stoffen

Iedere kalverhouder is vanaf 1 juli 2015 verplicht om invulling te geven aan 'zelfcontrole' op verboden en kritische stoffen op basis van de Regeling Diergeneesmiddelen. Door middel van zelfcontrole moet aangetoond worden dat de kalveren die worden aangeboden voor slacht vrij zijn van te hoge gehalten aan residuen van diergeneesmiddelen en dat de kalveren tijdens hun leven geen verboden stoffen toegediend hebben gekregen.

Het Programma Zelfcontrole bij kalveren bevat de minimale invulling van de 'zelfcontrole'. Dit geldt zowel voor individuele kalverhouders en kalverslachterijen als voor kwaliteitssystemen waar kalverhouders en kalverslachterijen aan kunnen deelnemen. De handhaving op het niet voldoen aan 'zelfcontrole' door de veehouder vindt plaats door de NVWA. Kalverhouders moeten aantonen dat zij deelnemen aan een passend systeem voor zelfcontrole. Slachterijen die kalveren slachten dienen zelf vast te stellen dat de leverancier heeft voldaan en invulling heeft gegeven aan de verplichting tot 'zelfcontrole'. Er mogen geen kalveren worden afgeleverd voor de slacht wanneer niet wordt deelgenomen aan het programma.

SKV voert al enige jaren monitoring op kritische stoffen uit. Het door SKV-IKB gehanteerde systeem voldoet aan het Programma Zelfcontrole 2016. Voor het overgrote deel van de bedrijfsgenoten in de kalversector leidt de verplichting tot 'zelfcontrole' niet tot extra administratieve- of andere lasten. De meesten zijn namelijk aangesloten bij de SKV.

Niet-SKV-aangeslotenen moeten zich ook houden aan de minimale norm beschreven in het Programma Zelfcontrole 2016. De overheid kan het programma hanteren bij zijn handhavingsactiviteiten. Bij niet naleving van zelfcontrole kan de overheid een bestuurlijke boete opleggen.

Ketengarantiesysteem

Door de integraties wordt veel aandacht besteed aan een eigen identificatiesysteem. Naast de controle door SKV bezit de VanDrie Group een open informatiesysteem, waarmee de afnemer, het product via internet tot op de boerderij kan traceren. De VanDrie Group noemt dit systeem Vealvision (www.vealvision.com).

Dit systeem biedt niet alleen de garantie dat de producten veilig zijn, maar heeft bovendien verschillende andere doelen. De interne bedrijfsvoering kan ermee geoptimaliseerd worden, maar tegelijkertijd ook informatie aan de afnemers cq. consumenten geven informatie over het verloop en de behandeling van het product in de gehele keten. Dankzij het volledig geïntegreerd zijn van de keten binnen de VanDrie Group kan tot op boerderijniveau precies worden nagegaan wat de productieomstandigheden zijn geweest.

Diervoedersector-kalvermelk

Kalveren krijgen naast ruw voer voornamelijk kalvermelk. De roséveeskalveren krijgen meer ruwvoer dan de witveeskalveren. Nederland heeft een (technologisch) hoog ontwikkelde kalvermelkindustrie, die een onderdeel vormt van de kalfsvleesintegraties. Kalvermelk kan bestaan uit magere melkpoeder (mmp), weipoeder, plantaardige eiwitten en vetten, vitaminen en mineralen. Omdat mmp en weipoeder relatief dure grondstoffen zijn is er in het verleden al soorten kalvermelk zonder mmp (zgn. nulproduct) op de markt gebracht. Geheel gemaakt op basis

van plantaardige bestanddelen. De technische resultaten daarvan zijn echter nog niet optimaal, zodat nog steeds mmp en weipoeder moet worden gebruikt.

Nederland produceert ongeveer de helft van de totale kalvermelkproductie van de EU (0,5 van 1,18 miljoen ton in 2016). De grootste integratie van Nederland, de VanDrie Group, realiseert meer dan de helft van de Nederlandse kalvermelkproductie 10.1.c. De VanDrie Group heeft drie kalvermelkvestigingen in Nederland. (Navobi in Ermelo, Tentego in Mijdrecht, Schils in Sittard). Overige grote kalvermelkproducenten zijn Denkavit en gebr. Fluiter. Er is overigens een dalende trend in de EU en Nederland waarneembaar van kalvermelkproductie, waarschijnlijk omdat naast de kalvermelk nu ook meer ruwvoer in het dieet zit (Ihkv dierenwelzijn belangrijk voor het ijzer gehalte/HB gehalte in het bloed).

Cijfers kort

Er worden in de Nederlandse melkveehouderij circa 1,7 mln kalveren geboren. Daarvan gaan circa 750.000 kalveren naar de vleeskalversector.

81 procent van alle kalveren die in 2017 naar Nederland zijn gekomen, is afkomstig uit de directe buurlanden België en Duitsland. Duitsland blijft met 73 procent hofleverancier. Uit België komt 8 procent van de importkalveren. Na Duitsland en België is Ierland met 5 procent de derde grootste leverancier. Uit Estland, Letland en Tsjechië 8%. Uit Luxemburg 2% en 3% uit Denemarken. Het totaal aantal importkalveren lag in 2017 volgens RVO 20.651 hoger dan in 2016. Totaal kwamen er vorig jaar ca. 800.000 kalveren naar Nederland.

Het aantal importen uit de Baltische lidstaten en Polen is sinds 2016 met 50 procent verminderd ten opzichte van 2012.

In Nederland worden kalveren gehouden op (in 2016) ca. 1850 staladressen. Van deze 1850 stallen, zijn er 863 met blanke vleeskalveren en 1014 met rosé vleeskalveren. Gemiddeld staan er 500 dieren op één bedrijf. De dieren blijven 6-8 maanden in de stal (90% en 10% 9-12 maanden) en dan gaan ze naar de slacht en komen er weer nieuwe dieren.

In 2016 zijn er 1,525 mln kalveren geslacht in NL

De markt voor kalfsvlees is klein in Nederland, circa 90-95% van het Nederlands kalfsvlees wordt geëxporteerd, vooral naar Italië, Frankrijk en Duitsland.

1. Beoordeling algemeen economisch belang:

a. Bent u van mening dat het 'Programma Onderzoek en Innovatie' van de Stichting Brancheorganisatie Kalversector van algemeen economisch belang en van nut is voor de kalversector als geheel?

Het 'Programma Onderzoek en Innovatie' is zowel vanuit economisch als algemeen oogpunt van essentiële waarde voor de Nederlandse kalversector. De Nederlandse kalversector staat voor uitdagingen. Het behouden en versterken van maatschappelijk draagvlak, duurzame ontwikkeling en innovatie zijn van belang om de toekomstperspectieven in de sector te borgen. Dit is uitgewerkt in de Ambitieagenda van de Nederlandse kalverketen.¹ Het 'Programma Onderzoek en Innovatie' draagt bij om de ambities van de kalversector waar te maken. Juist op gebied van diergezondheid (inclusief dierenwelzijn), voedselveiligheid, volksgezondheid en keteninnovatie (w.o. milieuemissie) zijn belangrijke stappen te zetten. Onderzoek en innovatie op deze terreinen zal zorgen voor duurzame (economische) perspectieven.

b. Bent u van mening dat het 'Programma Onderzoek en Innovatie' van algemeen economisch belang en van nut is voor alle marktdeelnemers in de kalversector?

Het 'Programma Onderzoek en Innovatie' versterkt de gehele keten en is daarbij van economisch belang en nut voor alle marktdeelnemers in de sector. Onderzoeksonderwerpen als diergezondheid, voedselveiligheid, volksgezondheid en keteninnovatie vergen middelen (zoals tijd, geld, personele inzet). Individuele ondernemers kunnen de gevraagde inzet vaak niet afdoende leveren. Door samen te werken in de keten is inzet beter te geven. Alle marktdeelnemers kunnen de resultaten van het programma gebruiken ter verbetering van hun verdienmodel. De onderwerpen zijn namelijk allemaal gericht op de versterking van de basisrandvoorwaarden in de sector in de breedste zin. Tevens krijgt de ketenrelatie met de melkveehouderij een prominente rol in het programma. Belangrijke stakeholders, zoals de Dierenbescherming, hebben hier ook belang bij. Hiermee heeft het 'Programma Onderzoek en Innovatie' economisch belang en nut voor alle marktdeelnemers in de kalversector.

2. Beoordeling resultaten onderzoeksprogramma en de effecten daarvan voor marktdeelnemers:

De aan Stichting Brancheorganisatie Kalversector verbonden ondernemers zijn verplicht mee te betalen aan het onderzoeksprogramma. Met de algemeen verbindend verklaring komt de verplichting om mee te betalen ook te liggen op ondernemers die niet aan de Stichting Brancheorganisatie Kalversector zijn verbonden.

c. Bent u van mening dat elke ondernemer in de kalversector ten opzichte van de gevraagde bijdrage voldoende voordeel zal hebben van de uitvoering van het 'Programma Onderzoek en Innovatie'?

Eens. De resultaten van het 'Programma Onderzoek en Innovatie' komen beschikbaar voor iedere ondernemer. De doelstelling van het programma is om het verdienmodel van individuele ondernemers in de keten te verbeteren. Zij zullen dus voordeel hebben van uitvoering van het programma.

¹ Raadpleeg via: <https://www.kalversector.nl/wp-content/uploads/2015/11/Ambitie-agenda-2016-def.pdf>

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: vrijdag 29 november 2019 11:50
Aan: 'Secretariaat - VanDrie Group'
Onderwerp: RE: Uitnodiging VanDrie Dialoog

Best secretariaat,

Dank voor de uitnodiging. Ik zal aanwezig zijn, geen dieetwensen

10.2.e

Van: Secretariaat - VanDrie Group <secretariaat@vandriegrup.com>
Verzonden: vrijdag 29 november 2019 10:38
Aan: 10.2.e minInv.nl>
Onderwerp: Uitnodiging VanDrie Dialoog

Beste 10.2.

“Goed luisteren naar onze stakeholders is een voorwaarde voor een toekomstbestendige organisatie”, schreef ik in het voorwoord van ons meest recente MVO-jaarverslag. In gesprek blijven met een uiteenlopende doelgroep stakeholders is voor de VanDrie Group een blijvende opdracht, waar wij ook in 2020 invulling aan gaan geven.

Dit doen wij door het regulier organiseren van een VanDrie dialoog, waarbij stakeholders hun visie en mening kunnen geven op ons beleid. Op die manier willen we toetsen of we op een toekomstbestendig koers zitten.

De VanDrie dialoog 2020 zal gehouden worden op dinsdagmiddag 14 januari 2020 in de Mariënhof, Kleine Haag 2, 3811 HE te Amersfoort.

Graag nodig ik je uit om hierbij aanwezig te zijn. Het kennis- en adviesbureau Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) verzorgt samen met ons de organisatie en programmering van deze dialoog. Het programma staat onder leiding van dagvoorzitter 10.2.e en is zo ingericht dat ook jij als stakeholder een belangrijke bijdrage kunt leveren. Zo hopen we uitdagende feedback te ontvangen rond onze rol in de markt, maatschappij en het voedselsysteem.

13:30 – 14:00: Ontvangst en inloop

14:00 – 14:30: Thema ‘De plaats van de kalversector in het voedselsysteem’

Inleidingen door 10.2.e (WUR) en 10.2.e

14:30 – 15:00: In gesprek

15:00 – 15:30: Pauze

15:30 – 16:00: Thema ‘Markt en Maatschappij’

Inleiding door 10.2.e

16:00 – 16:30: In gesprek

16:30 – 17:00: Afsluitende sessie en aanbevelingen

17:00 – 17:30: Borrel

We hopen je op 14 januari aanstaande te ontmoeten en zien uit naar je bijdrage aan deze dialoog. Vriendelijk verzoek, in verband met de catering: wil je je aanmelden via: secretariaat@vandriegroup.com? Eventuele dieetwensen kun je doorgeven bij de aanmelding.

Graag tot dan!

Met vriendelijke groet,

VanDrie Group

Marijke Everts

Director Corporate Affairs

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 19 november 2019 09:47
Aan: Secretariaat - VanDrie Group
Onderwerp: Re: Uitnodiging bezoek VanDrie Group

Heel fijn. Tot vrijdag

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Senior beleidsmedewerker

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
[Bezuidenhoutseweg 73](#) | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
 T (070) 10.2.e
 M (06) 10.2.e
 1 0.2.e @minInv.nl
 0 www.rijksoverheid.nl/Inv

Op 19 nov. 2019 om 08:56 heeft Secretariaat - VanDrie Group <secretariaat@vandriegrup.com> het volgende geschreven:

Beste 10.2.e

Geen probleem! Ik heb iets om kunnen zetten in de agenda van 10.2.e 13.30 uur in Apeldoorn is prima. 10.2.e heeft om 15.30 uur het volgende overleg, maar we hadden toch al een afspraak van 2 uur gepland, dus dat past precies.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e) [mailto:10.2.e @minInv.nl]
Verzonden: maandag 18 november 2019 16:34
Aan: Secretariaat - VanDrie Group 10.2.e @vandriegrup.com>
Onderwerp: Re: Uitnodiging bezoek VanDrie Group

Beste 10.2.e
0

Aanstaande vrijdag om 10 uur hebben wij een afspraak staan. Ik hoor net dat er op datzelfde moment een vergadering gepland staat voor de PPS vitaal en gezond kalf.

Is het mogelijk om onze afspraak te verplaatsen naar vrijdag 22 november 13.30? Zo niet, zijn dan de onderstaande data en tijden nog vrij?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Senior beleidsmedewerker

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
[Bezuidenhoutseweg 73](#) | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T (070) 10.2.e
M (06) 10.2.e
10.2.e [@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Op 31 okt. 2019 om 13:52 heeft Secretariaat - VanDrie Group
<secretariaat@vandriegrup.com> het volgende geschreven:

Geachte heer 10.2.e, beste 10.2.e

Zoals afgesproken tijdens het telefonisch onderhoud met Marijke Everts, nodigen wij u hierbij van harte uit voor een bezoek aan de VanDrie Group. Wij verwelkomen u graag op onze locatie in Apeldoorn. Tijdens dit bezoek zal de "reis door de keten" centraal staan. Ik ben zo vrij geweest alvast een aantal data-opties voor te stellen. Hopelijk past één daarvan in uw agenda.

22 november tussen 10.00 en 16.00 uur
29 november tussen 10.00 en 15.00 uur
13 december van 14.00 tot 16.00 uur
20 december tussen 10.00 en 14.00 uur

Met vriendelijke groet,
10.2.e

10.2.e

Vrijdag afwezig

VanDrie Group, Laan van Malkenschoten 100, 7333 NP Apeldoorn (locatie Ekro), Holland
Tel.: +31(0)55 – 5492152 Fax: +31(0)55 – 5492156
Email: secretariaat@vandriegrup.com Internet: www.vandriegrup.com
Zie voor onze resultaten op gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen:
www.vandriegrup.nl/mvo

Dit bericht is strikt vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde.
Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

Check hier ons privacybeleid: <https://www.vandriegrup.nl/voorlichting/privacy-statement/>

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. H.E. mevrouw Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Apeldoorn, 17 april 2018

Hooggeachte mevrouw Schouten,

2018 is volgens de Chinese astrologie het jaar van de hond. Het is een jaar waarin samenwerken leidt tot vooruitgang. IJver en loyaliteit zijn typische eigenschappen die tot meerwaarde worden gebracht. Alhoewel de VanDrie Group een nuchter Nederlands familiebedrijf is en wij onze toekomst niet afleiden uit astrologie, lijkt uw bezoek uit China geheel binnen de voorspellingen te vallen. Wij zijn bijzonder blij dat tijdens uw missie naar China de toezegging gedaan is om export van Nederlands kalfsvlees mogelijk te maken. Deze export naar China is waardevol. Niet alleen in harde economische cijfers, maar het zal ook zorgen voor een betere valorisatie van kalfsvleesproducten.

Jarenlange onderhandelingen tussen uw ministerie, de NVWA en de ambassade en Chinese *counterparts* hebben dit, voor de Nederlandse kalversector, belangrijke resultaat mogelijk gemaakt. Samenwerken leidt inderdaad tot vooruitgang!

Namens de VanDrie Group wil ik u en uw medewerkers heel hartelijk danken voor de inspanningen die in dit dossier geleverd zijn. In het bijzonder apprecieer ik de toewijding van de Chief Veterinary Officer en haar team. Het team is van bijzondere waarde bij het verkrijgen van nieuwe markttoegangen en versterking van afzet op markten waar de Nederlandse kalversector reeds afzet heeft.

Wij hopen dat de formele afhandeling van het dossier spoedig gerealiseerd wordt. We hebben daar gezien de Nederlandse inzet alle vertrouwen in.

Nogmaals hartelijk dank!

Met vriendelijke groet.

10.2.e

ate Affairs VanDrie Group

P.O. Box 33, 7300 AA Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 100, Apeldoorn, Holland
Tel.: +31 (0)55 - 549 21 52, Fax: +31 (0)55 - 549 21 56

VanDrie Group, P.O. Box 159, 3640 AD Mijdrecht, Nijverheidsweg 11, Mijdrecht, Holland
Tel.: +31 (0)297 - 287 872, Fax: +31 (0)297 - 283 848

E-mail: info@vandriegrup.com, Internet: www.vandriegrup.com

Safety Guard